

Saaka wvù Jee wvu εkumε Jisos no Jon to Saŋεε

Fiεε fì nu ê Njwa' Jon wvun e

Saaka wvù jee wvun wvù Jon to saŋεε nu ε wvú duŋci le Jisos nu Diɛw Nyo' yì to nu wase foŋkew ε yí mey lo, ε é nu yí yì to nu ε tu wee wvu. Njwa' wvudvu kebεε jemyi le saaka wvù jee wvun nu ε bò to saŋ wvu le bonyii bò taaŋke nulo ebee le Jisos nu Mboyse wvù Nyo' to kawεε, nu Waa Nyo', é bò lese fitele yí ye le, é bò ke ekeŋke nshii wvù mey lo (20:31).

Fiεε fì Jon nu ε saŋ ε biinεn ê njwa' wvun e nu εkumε nnyia yì è nu nshii wvù mey lo wvù nu nje Klistu. Nnya yin nu mbuwma ε wvú kew keseen, ε wvú nu fô bonyii bò nu ε bee le Jisos nu je, ε è nu wvú kecεεy, ε è nu wvú nshii. Je mi yì Jon saŋ njwa' wvun jó yì nu naa lo jεey nu yì duŋci no Jisos to joo mwεεm mvù bonyii kee yí nshii wvun e keeyεεyi no mwεεm mvu ê keyoy e nu.

Bikuu bi mwεεm e ê Njwa' wvun e

1:1-18 Keŋkewce εkumε Jisos

1:19-51 εkumε Jon Nleseejoo noo boom bo ŋgoo le bo Jisos e bo fwe

2:1-12:50 εkumε no Jisos to ghane gee lemme diew

13:1-19:42 εkumε εdiuw ε Jisos yo fokemεse Jelusalεm bô mbew jó le

18:1-19:42 Ekumε no bō to sawεε nsaw Jisos ke ghan ta wvú yî kentam e

20:1-31 Ekumε no Tata Jisos to buyεε yî kpwe le, duŋce εkolε kew ê bonyii bew

21:1-25 Kemεse: Ε Jisos duŋce εkolε kew ê boom bew bo ηgoo le Galilee

Ε Diεw tu wee wvu wum

¹ Ε to nu foŋkew ε Diεw nu wase. Diεw yidvu to nu bō Nyo', ε Diεw yidvu to nu Nyo'.

² Wvú to nu wase dvú foŋkew bō Nyo'.

³ Nyo' to bom mwεεm mvunciim fele can ye le. Kε fieε nu naa lo dvú fimwaaj fī Nyo' to bomεε sε wvú kε.

⁴ Wvú keŋke nshii yî ye le, ε nshii wvudvu nu n'yuu fô bonyii le.

⁵ N'yuu wvudvu ε no baa ê ejiwε le, ε ejiwε kedvu yaa nulo ejimse naa lo wvú kε. *

⁶ Wee mvu nu dvú wvù Nyo' to tumεε ε diee nu lε Jon.

⁷ Wvú to to keejeme εkumε N'yuu, eben jim nsaw we, wvu lε wen ege é bonyii bocii elese fitele yî N'yuu wvudvu le.

⁸ Kε wvú wvù Jon to nu N'yuu wvudvu kε. Wvú to to kε keeben ε è nu jim nsaw wvu N'yuu wvudvu.

⁹ N'yuu wvu kecεεy wvù duŋci n'yuu ê bonyii bocii to too yî woŋ wvun e.

1:1 Kej 1:1-2:4; Jon 17:5; Fili 2:6; 1Jon 1:1-2; Mwm 19:13-16 **1:3**
1:9-10; 5:26; 1Kol 8:6; Kolo 1:16-17; Ibu 1:2; Mwm 3:14 **1:5** Kej
1:3-4 * **1:5** Kεnεε le, ε ejiwε kedvu yaa nulo ekiεε naa lo wvú kε.

1:6 Mat 3:1 **1:8** 1:20 **1:9** 8:12; 17:25; 1Jon 2:8

10 Wvú to nu yî woŋ e, ε woŋ wvun nu ε Nyo' to bom fele can ye le, geenən ε bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e fañε yaa ekieε wvú kε.

11 Wvú to nu ε to woŋ we le, ε bonyii bo bew fañε yaa efiisεn wvú kε.

12 Geenən, ε bonyii bocii bò to fiisεnεe wvú, lese fitele yî ye le, nu ε wvú to nya mvuŋgay ê bó le bó enù wase boom bo Nyo' le.

13 Ε kε boom bo Nyo' le ban nu ε bó boke bii ε elemε ke kfuu le, kεnεe no wee shieele, kεnεe mboo wee wvu wum e kε. Bó boke bii ε è nu mboo wvù è nu wvu Nyo' le.

14 Diɛw yidvu to nu ε tu wee wvu wum no cee è bese εntelεŋ, ε wvú ε yiŋsen bô mbuwma noo kecεey. Ε bese yεn bvukukε bwew e. Bvukukε bvù è nu bvu Wan wvù è mey kε wvú wvù ne fô Ice le.

15 Jon to nu ε ben jim nsaw εkumε wvú no fuuŋke gayte lε, “Wvun nu wee wvù me nto njemyi εkumε wvú ηgayte lε, ‘Wee wvù too è me εjim kuuke fele me, njefo wvú to nu wase ε me nse ηke no nu dvú.’”

16 No wvú nu ε yiŋsen bô mbuwma, wvú ε mum ε no nyaa beene bocii mbuwma yî mbuwma le.

17 Beene kee lo lε Nyo' to nya bonci fele can Muses e. Geenən, mbuwma Nyo' bô kecεey nu ε to fele can Jisos Klistu le.

18 Ke wee nu dvú wvù ke nu ε yuu wase yεn Nyo' le kε. Ε nu kε Waa we wvù è mey kε wvú wvù nu

1:12 1Jon 3:1; Gal 3:26; 4:5 **1:13** 3:3, 5-6; 1Bi 1:23; 1Jon 3:9

1:14 Gal 4:4; Fili 2:7; 1Tim 3:16; Ibu 2:14; 1Jon 4:2; Mat 17:2; Jon 2:11; 1Jon 1:1-3 **1:15** 1:24-27, 30; 5:31-34, 36 **1:17** 7:19; Ksm 31:18 **1:18** 6:46; 14:8-9; Ksm 33:20; Mat 11:27; 1Tim 6:16; 1Jon 4:12

mbew wvú wvù Ice le wvù nu ε ge beene ε kieε wvú.

*Wee wvù è to nu Jon Nleseejoo
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)*

19 Fin nu fieε fi Jon to jemyεε seke bikuu bi Bojuu le bi Jelusalém to tumεε bocee ncese bô bonyii bo Lewe le le bô ebife è Jon le laa è nu wvú wvù yεε le.

20 Jon to baa tun keetfuse mbife wvubo kε. Wvú to nu ε jeme lo bô diuw we le, “Kε è nu me wvù Mboyse wvù Nyo' to kawee kε.”

21 Ε bô bife è wvú le, “Tu è nu wo wvù yεε? Ε nu wo wvù Elayja le?” Ε wvú tfuse è bô le, “Kε me nu Elayja kε.” Ε bô bvuu bife le, “Ε nu wo wvù Wee Ntum Nyo' wε le?” † Ε wvú tun.

22 Ε bô bvuu bife è wvú le, “Tu è nu wo wvù yεε? Wo gay le la εkume εkolε kuw? Kε see é bese ekεŋkε fieε fi bese ekase egεn etfuse è bonyii bò tum bese?”

23 Ε Jon tfuse è bô no Yesaya wvù wee ntum Nyo' to jemyεε le,

“Ε nu me diεw yì fuuŋke ηkpwaante le,
‘Bó enele je Tata é yí enù teytey.’”

24 Bonyii ban nu ε è to tum Bofalasii bô.

25 Ε bô bife è Jon le, “Ε è baa nu wo wvù Mboyse wvù Nyo' to kawee kεnεε Elayja, kεnεε Wee Ntum Nyo' wε, wo ε no leese bonyii è joo nje la?”

26 Ε Jon tfuse è bô le, “Me nleese kε fiem bonyii ε è nu è joo, geenεn wee mvu nu dvú è ben εnte ε ben yaa kee wvú kε.

1:19 5:33 **1:20** 3:28 **1:21** Mala 4:5; Dito 18:15, 18; Mat 2:14;
Jon 6:14 † **1:21** Bojuu bomew to cεyte wee ntum Nyo' wvù nu
diεwε Muses e, geenεn ε bomew kee le wee ntum Nyo' wvudvu nu
ke enu Mboyse wvù Nyo' to kawee. **1:23** Yesa 40:3 **1:25** 1:33;
Mat 21:25

27 Ε nu wvú wvù too ê me εjim, ε me mbaa ncim enjkpwenten keenfay laba we kε.”

28 Fiee fin ficii to kooyi ε è nu Betani Joo Joodan kewvu keki fò Jon to leese bonyii ê joo.

Ε Jon dujce Waa Njee Nyo'ê bonyii

29 Ε εkfunj buy yuu, ε Jon yεn ε Jisos too, ε wvú mum gay lε, “Ben etaa eyεn, wvun nu Waa Njee Nyo' wvù cawsee bibefε bi yî nshε le!

30 Ε nu wvú wvù me nse njemyi εkumε wvú ηgayte lε, ‘Wee mvu too ê me εjim kuuke fele me, njefo wvú to nu wase, ε me nse ηke no nu.’

31 Κε me kebeε nto ηkee wvú kε. Geenεn, ε me nto nto no nleese bonyii ê joo wvu lε bonyii bo Islael ekiεε wvú.”

32 Jon to nu ε bvuu jeme keeben jim nsaw we gay lε, “Me nto nu ε n'yεn ε Keyoy shiile too fowe diεwε ebembε le, to no nu yî ye le.

33 Κε me kebeε nto ηkee wvú kε. Geenεn, wee wvù to tumεε me lε me ento enleesè bonyii ê joo to nu ε gay ê me lε, ‘Wee wvù wo nu ke eyεn ε Keyoy ε shii fowe ε to ε no nu yî ye le, nu wvù nu ke eleese bonyii ε è nu can Keyoy ke Yuule le.’

34 Fifin nu fiee ε me nto nu ε n'yεn, ε no nleeme jim nsaw wvudvu ηgayte lε wee wvun nu Waa Nyo’.”

Bonyii bò to yawεε no nu boom bo Jisos e bo ηgoolε

1:27 1:15; Lem 13:25 **1:28** 10:40; Mat 3:13 **1:29** 1:36; Yesa 53:6-7; 1Bi 1:19; 1Jon 2:2; Mwm 5:6 **1:30** 1:15 **1:32** Mat 3:16

1:34 1:49; 5:18-23; 10:36; 11:27; 20:31; Mat 3:17; 27:54; Lem 9:20

35 Ε εκfunj buy yuu, ε Jon bvuu no leeme fε fò wvú to leeme bô boom bew bo ηgoo le bofεε.

36 Ε wvú ne yεn no Jisos lεne fele, mum gay lε, “Ben etaa eyεn, wvun nu Waa Njee Nyo’.”

37 Ε boom bew bo ηgoo le bo bofεε ba dioo yuw no wvú gay nonεn, mum ne no bii Jisos e.

38 Ε Jisos banke ye yεn no bó bii, bife ē bó lε, “Ben gomte ε è nu la?” Ε bó bife ē wvú lε, “Labay, wo cee fεε?” (Diee dì Labay din nu lε, “Wee N'yεεyi wwu Baay.”)

39 Ε Jisos tfuse ē bó lε, “Ben eto eyεn.” Ε bó mum gen yεn fò wvú to cee. Ε bô bó mum no nu ε εkfunj ghan jiim. Kefew kē bó to biε wvú le to nu wase kε diewε didiuu dinεw e fokiεguu.

40 Wee mwaanj ηgoo bonyii bo bofεε bò to yuwεε no Jon jemyεε mum bi Jisos e to nu Andulu wvù waa bwee Semon Bita.

41 Ε Andulu wvudvu mum gen lo gom waa bwee wvù Semon, see ē wvú lε, “Bese nu ε yεn wase Mboyse wvù Nyo’ to kawεε le” (fì nu lε Klistu).

42 Nonεn, ε wvú mum jo Semon gen bô wvú fò Jisos e. Ε Jisos taa wvú nεn tuñj, gay lε, “Ε nu wo wvù Semon wvù waa Jon. Bó nu ke etenε wase wo lε Sεfas.” (Diee dì lε Sεfas din nu Bita).‡

Ε Jisos tee Filew bô Natanial

43 Ε εkfunj ke buy yuu, ε Jisos yεn lε wen nu egen keba kē Galilee le. Ε wvú gen yεn Filew e, gay ē wvú lε, “Ε bił me le.”

44 Filew wvun to nu wee wvu ē kelaante kē Besayda le. Ε kelaante kin nu ke bo Andulu bô Bita le.

1:36 1:29 **1:40** Mat 4:18-20 **1:41** 4:25 **1:42** Mat 10:2; 16:18

‡ **1:42** Dì nu lε Te.

45 Ε Filew gen gom Nataniaj gay ê wvú lε, “Bese nu ε yen wase wee wvù Muses to saŋeē ê N̄wa' bonci le ekume wvú bô wvù bonyii bo ntum Nyo' le to saŋeē ten ekume wvú. Wee wvun nu Jisos wvu Nasalēt wvù waa Yosew.”

46 Ε Nataniaj tfuse ê wvú lε, “Fieē fi jee nulo ebuy Nasalet e?” Ε Filew gay ê wvú lε, “To eyen.”

47 Ε Jisos ke yen no Nataniaj too, jeme ekume wvú lε, “Ben etaa eyen, wee wvun nu naa wee wvu Isael wvu kec̄ey. Kε nce kenlεema nu yî ye le kε.”

48 Ε Nataniaj bifē Jisos lε, “Wo ghan neē ε se kiε̄ me?” Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Ε Filew sē keeke eto etee wo, nu ε me mbe ε n'yen wase wo le ê kenyi ke kete ke fig e kiε̄ le.”§

49 Ε Nataniaj tfuse ê wvú lε, “Labay, wo nu Waa Nyo! Wo nu Nfon wvu Isael!”

50 Ε Jisos gay ê wvú lε, “Wo fən nu ε bee me le keseen kε njefo me nu ε n̄gay ê wo lε me mbe ε n'yen wase wo le ê kenyi ke kete kiε̄ le? Wo nu ke eyen mwεem mvù kuuke fele mvun e.”

51 Ε Jisos bvuu gay ê wvú lε, “Ε me ensee ê wo kec̄ey kec̄ey le wo nu ke eyen ε εbulε ε yene, ε bonceenda bo Nyo' le bene, booke yî wee wvù diee nu Waawee le.”

2

Ε Jisos bankejoo ε̄ tu mbvuum

1 Ε ediuw ke buy eta, ε bó no gee nkaw bvujen ê kelaante kè Kana wvu ê keba kè Galilee le, ε bwee Jisos nu fó.

1:45 Dito 18:15; Yesa 42:1-4; Esek 34:23; May 5:1-3 § **1:48** Kete ke «fig» e ke wonj wvù Isael e nu ε bó to ké no diee mvuntam mvudvu.

1:49 1:34; 12:13; Mat 27:42 **2:1** 4:46

² Bó to nu ε be tēn Jisos bô boom bew bo ηgoo le bô ηkaw wvudvu.

³ Ε mbvuum ke ne ka, ε bwhee Jisos be wvú dvú gay le, “Kε bō bεe kεŋke mbvuum kε.”

⁴ Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Kpwoon, wo bee me dvú nje la? Kefew kem baa kocen wase kε.”

⁵ Ε bwhee gay ê bonyii bo gawe le le, “Fiee ficii fi wvú ε gay le ben ege, ε ben ge.”

⁶ Ε to nu ε nsháan leeme fó yisooocaan ε bō kene bô eta. Nsháan yin nu yì Bojuu to kē no gεele joo jó yì bō cuke ye dvú keeyuule ê Nyo' ejise. Nshaan miaan to joo bibεεŋ bi joo le diεwε mbaanfiee kεnεe mbaanshe le.

⁷ Ε Jisos ke ne gay ê bonyii bo gawe le bodvu le, “Ben etuke joo eyiŋsen nsháan yin dvú.” Ε bō mum tukε joo gεε ê nsháan yidvu le ε yí yiŋsen.

⁸ Ε wvú mum gay ê bō le, “Ben esεfe yimi keseen egen dvú fō cee gawe le.” Ε bō sefe gen dvú.

⁹ Ε cee gawe fi, mom joo yidvu, yuw ε yí ε tu wase mbvuum. Ε wvú ma laa man mbvuum ne fεε le. (Geenεn, bonyii bo gawe le bō to sefεε joo yidvu to kee fō mó nεn'yεε.) Ε cee gawe mum tee cee bvujen,

¹⁰ bife ê wvú le, “Bonyii kē yaw gaw fibole ε è nu mbvuum mò jee fō ηkaw e, ε bonyii kē dioo ε wu wase ε fffuu, ε bō se gaw mo yaa jee kε. Wo ε kaa ε gεε fiuw mbvuum mò jee ε no too dvú ε è nu keseen e?”

¹¹ Fifin to nu fiee fi fwe fi duŋci bvukukε bvu Jisos e fi wvú to geε εnte jo mwεεm mvù duŋci bvukukε

bwew e. Ε wvú to ge fiεε fin ê kelaante kè Kana wvu ê keba kè Galilee le. No wvú ge nonen, ε fí mum duŋce bvukuke bwew, ε boom bew bo ŋgoo le mum lese fitele yí ye le.

12 Εjim jodvu, ε Jisos nε bow Kafana'um bô bwee noo boom bo bwee le bò bolemse noo boom bew bo ŋgoo le, ε bô bó ce jó ɛdiuw caan.

*Ε Jisos kuŋ bonyii bo way e fô yew ncese Nyo' le
(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)*

13 Ε ɛdiuw ε ጀkaw Bojuu wvù bó teŋe le Daŋefey ke no too wase nceencee, ε Jisos nε ben Jelusalem.

14 Ε wvú ke gen buy fô yew ncese le, yεn bonyii bò to geese bona' bô njée noo bibembε noo bò to kumene bigew e ε bô ε shiiyεn.

15 Ε wvú jo bokfuu kene ŋgbwan dvú, kuŋ bó bocii dvú, kuŋ noo njée bô bona' bvuse yew ncese le. Ε wvú bvuu tawse bigew bi bonyii bò to kumene bigew e, baashε bidaŋ bibole,

16 gay ê bonyii bò to geese bibembε le, “Ben ejo mwεεm mvun enε dvú fεn. Fo ben ejo yew Icεm etfuse é yí etu yew way kε.”

17 No wvú gay nonen, ε boom bew bo ŋgoo le mum kume fiεε fí bō saŋ ê Nwa' Nyo' le ε wee mvu jemyi ê Nyo' lε, “Shiee wvu baay wvù me ŋkeŋke fô yew yo le nulo eyu lo me.”

18 Ε bikuu bi Bojuu le mum bife ê wvú lε, “Fiεε fí duŋci bvukuke bwuw fí wo nulo ege keeduŋce ê bese le bó nu ε nya mvuŋgay ê wo keege fin nu la.”

19 Ε Jisos tfuse ê bó lε, “Ben esâw yew ncese yin, ε me enjo ɛdiuw εta enjkase enleke we.”

20 Ε Bojuu bodvu bife ê wvú lε, “Fí to jo bilum mbaanyε ncow bisooacaan keebom yew ncese yin, ε wo nu ke ejo fiuw ε è nu εdiuw eta eleke we?”

21 Geenεn, Jisos to jemyi yew ncese yin ε è nu yì è nu ye ye.

22 Nonεn, seke wvú to buyεε wase yì kpwe le, ε boom bew bo ηgoo le mum kume lε fin nu fιεε fì wvú to gayεε. Ε bó mum bee fιεε fì nu ê Nwa' Nyo' le, bvuu bee njeme wvù Jisos to jemyεε le.

23 No Jisos to nu Jelusalεm fô Νkaw Daŋεfey wvun e, bonyii nteen to nu ε lese fitele yì ye le nje mwεεm mvù duŋci bvukukε bwew mvù wvú to gee.

24 Geenεn, Jisos to baa gεε fiew bvufee bwew yì bó le kε, njefo wvú to kee bonyii bocii no bó nu.

25 Wvú to baa shieele wee mvu wvù eshe esenje lo ê wvú εkumε wee wvu wum kε, njefo wvú kebεε to kee fιεε fì wee wvu wum keŋke ê wvú εshem.

3

Ε Jisos jeme ê Nikodεmus εkumε mboo wvu fwε

1 Wee ηgoo Bofalasii mvu to nu ε bó teŋe lε Nikodεmus, ε wvú nu wee ηgoo bikuu bi woŋ Bojuu le.

2 Ε wee wvun ke nε to fô Jisos e εntaŋ gay ê wvú lε, “Labay, bese kee lε wo nu wee n'yeεyi wvù nε fô Nyo' le, njefo kε wee nu dvú wvù nulo egee kfuu mvun mwεεm mvù duŋci bvukukε bvu Nyo' le mvù wo gee mvun sε Nyo' nu bô wvú kε.”

3 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Ε me ensee ê wo kecεεy kecεεy le, é bó nu se bō ε boo wee mboo wvu fwε le, mwεtēn saa eyen bvunfon bvu Nyo' le kε.”

4 Ε Nikodēmus bife ê Jisos le, “Ε nulo é bō ege nεε se ebvuu eboo wee ε wvú ε taw wase? Ε nulo é wvú ebvuu ekase etu ê bwēe εshem é wvú ebvuu eboo wvú?”

5 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Ε me ensee ê wo kecεεy kecεεy le, é wee nu se wvú ε keŋke mboo wvù wvu joo noo Keyoy, tu kε ε nulo é wvú eley bvunfon bvu Nyo' le kε.

6 Wee wvu wum boote wee wvu wum, ε Keyoy boote keyoy.

7 Fo diuw eyumte wo le me nu ε ηgay ê wo le bō keŋke keeboo wee tfuu mboo wvu fwε le kε.

8 Fwefwe kē no fele no wvú koonke, ε wo yuuke no wvú fele, geenēn ε wo yaa nulo esee laa wvú se nε fεε, gene fεε le. Ε nu kε leŋleŋ no fí nu fō wee wvù nu ε keŋke mboo wvù wvu Keyoy e.”

9 Ε Nikodēmus mum ghay le, “Ε nulo é fifin eghan nεε le?”

10 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Wo nu wee n'yεεyi bonyii bo Islael, yaa kee fin e?

11 Ε me ensee ê wo kecεεy kecεεy le, bese jemyi fιεε ε è nu fi bese kee, leeme jim nsaw fιεε ε è nu fi bese nu ε yεn wase, geenēn ε ben yaa beŋe fιεε fi bese jemyi le kε.

12 Ε me nseŋe mwεεm ê ben ε è nu mvu yî nshε le fεn se ben beŋe lo, é ben ke eghan nεε se bee fεn ε me ε nsee wase ε è nu mvu woŋ Nyo' le?

13 Kε wee nu dvú wvù ke nu ε ben wase woŋ Nyo'

le kε. Ε mεy kε wee wvù to nεn'yεε fó to fokuse fεn,
ε wee wvun nu wee wvù diee nu Waawee.

¹⁴ No Muses to njεysεε yo yì bó fεlεε bô ketwaa yì
kete le ηkpwaante, nu kε lεŋlεŋ no bó kεŋke keeke
enjεyse wee wvù diee nu Waawee,

¹⁵ wvu lε naa yεε wvù nu ε lese fitele yì ye le, ε
wvú ekεŋke nshii wvù mεy lo.

¹⁶ Nyo' to nu ε loocε konj woŋ wvun baay, tum
Waa we wvù mwaanj, wvu lε è nu naa yεε wvù nu ε
lese fitele yì ye le, mwεtεn saa ela kε, ε wvú ekεŋke
ε è nu nshii wvù mεy lo.

¹⁷ Kε Nyo' to tum Waa we yì woŋ wvun e lε wvú
eto elese bonyii yì ηgew e kε. Wvú to tum le wen
eboye lo bó fele yì ye le.

¹⁸ Wee wvù nu ε lese fitele yì ye le nu ε wvú yaa
nu ke eley ηgew e kε. Geenεn wee wvù baa elese
fitele yì ye le nu ε wvú ε ley wase ηgew e, njefo wvú
baa elese fitele yì Waa Nyo' wvù è mεy kε wvú le kε.
*

¹⁹ Bó nu ke esumtεn nsaw ê yin je le, njefo n'yuu
nu ε to yì woŋ e, bonyii ε kaa ε konj fibole ε è nu εjiwε
εfey n'yuu. Ε bó koonke nonεn njefo gee dibole nu
dì befe.

²⁰ Wee tfuu wvù gee gee dì befe kε no bane
n'yuu, yaa nulo ebuy fô n'yuu nu kε, wvu lε fo gee
diwene ke eyenε εmwa kε.

²¹ Geenεn ε wee wvù gee fιεε fi lεŋ kε no too fô
n'yuu le, wvu lε diwene gee eyen'yi lε è nu di wee
wvù nu bô Nyo' le.”

3:14 Ktŋ 21:9; Jon 8:28; 12:32-34; 18:32 **3:15** 20:31 **3:16** 3:36;
5:24; Lum 8:32; 1Jon 3:1; 4:9-10; 5:11, 13 **3:17** 12:47 **3:18** 5:22

* **3:18** Fεn nu teytēy lε, lese fitele yì diee di Waa Nyo' le. **3:19**
8:12 **3:20** Efε 5:11-13 **3:21** 1Jon 2:4

E Jon jeme lε Jisos kuuke fele wen

22 Ejim jodvu, ε Jisos bô boom bew bo ηgoo le nε gen keba kemew ke Judea le. Ε bô bó gεn no nu jó ε wvú leese bonyii ê joo.

23 Jon ten to leese bonyii ê joo ntεw wvù Εnon e mbew wvù Salim e njefo joo to nu fó ntay. Ε bonyii too ε wvú leese bó ê joo.

24 Fifin to nu ε bó baa lese wase wvú yew ncaw e kε.

25 Ε boom bo Jon e bo ηgoo le bomew bô wee Juu mvu ke nε kew mbew εkumε ye yì bó cuke keeyuule ê Nyo' ejise.

26 Ε boom bo ηgoo le bo Jon e nε gen fô Jon e, gay ê wvú lε, "Labay, wee wε wvù to nu ben ε wvú Joo Joodan kewvu keki wvù wo to jemyεε naa baay εkumε wvú nεn, yen le wvuwe ε wvú leese bonyii ê joo, ε bonyii bocii gεne ke wase ε è nu fô wvú le."

27 Ε Jon tfuse ê bó lε, "Ke wee nulo enu fiεε sε è ge Nyo' lε wvú enù fí kε.

28 Ben kebεε nulo eben jim nsaw wεm lε me nto nu ε ηgay lε ke è nu me wvù Mboye wvù Nyo' to kawεε kε. Geenεn ε bó to tum me lε me ensa ê wvú fwe.

29 Cee bvujen nu wee wvù kεŋke jen. Ε nsaa cee bvujen wvù leeme mbew cee bvujen wvudvu le yuuke diεw ye, kε no laŋlaŋe baay no wvú yuuke diεw ye. Ε nu kε lεŋleŋ no me nu keseen ε me ε n'yin̄sen bô nlaŋlaŋ.

30 Wvú kεŋke kε keeku egεn lo fwe, ε me entu lo jim.

31 Wee wvù nε fowe kuuke fele bonyii bocii. ε wee wvu yî nshε le nu wee wvu yî nshε le, jemyi kε mwεεm ε è nu mvu yî nshε le. Wee wvù nε woŋ wvu we le kuuke fele bonyii bocii,

32 ε wvú leeme jim nsaw mwεεm ε è nu mvù wvú nu ε yen ε bvuu ε yuw e. Geenən, ε wee yaa nu dvú wvù beŋe fíee fí wvú jemyi le kε.

33 Wee wvù beŋe fíee fí wvú jemyi nu wvù dunçci lε wen tomte fíee fí lε Nyo' jemyi kecεey.

34 Wee wvù Nyo' nu ε tum kέ no jemyi kε ε è nu diεw Nyo', njefo Nyo' nu ε nya Keyoy kew ê wvú ε nfew yaa nu kε.

35 Icee Wan nu ε koŋ Wan, ε mum ε nya mwεεm mvunciim can ye le.

36 Wee wvù nu ε lese fitele yî Wan e nu ε wvú kεŋke nshii wvù mεy lo. Wee wvù baa yuuke wvú le nu ε wvú yaa nu ke ekεŋkε nshii kε. Wvuwε wee nu ε shém Nyo' ffuuke wase bô wvú."

4

Ε Jisos bô kpwoon mvu wvu Samalia tasen fô fwεŋjoo le

1 Ε Jisos ke kiεε lε Bofalasii nu ε yuw wase lε wen lemte ε bonyii bo ŋgoo le too ε wen leese ê joo fele Jon.

2 Geenən kε è to cim leese wvú bô ê joo kε, è to leese kε boom bew bo ŋgoo le maaŋ.

3 Ε wvú dioo kiεε nonən, mum ja ê keba ke woŋ e kε Judea kedvu le, no kaase tuu jim ê kε Galilee le.

4 Wvú to kεŋke keefey je keba kè Samalia le.

5 Ε wvú ke gεn buy kelaante ke Samalia kemew e ε bó teŋe lε Sika, ε kí nu mbew wεε wvù Yakow to nyaε ē waa we wvù Yosew e.

6 Fwεŋ joo wvù Yakow to cimεε to nu fó. No Jisos to nu ε len wase baay dose, ε wvú mum shii mbew fwεŋ joo wvudvu le. Kefew to nu wase diεwε didiuu ncow difεε le εmvunsheen.

7 Ε kpwoon mvu wvu Samalia jodvu ke nε to keetukε joo fó, ε Jisos gay ē wvú lε, “Nya me bô joo ē me en'wu.”

8 Ε to nu ε boom bo ηgoo le bo Jisos e ε gεn εlaante keeguy mwεεm mvudien.

9 Ε kpwoon wvudvu bife ē Jisos lε, “Wo nu wee Juu, ε me nu wee wvu Samalia, wo ε ghan nεε ε se no leke joo ē me?” Kpwoon wvudvu to gayte nonεn, njefo Bojuu to kέ no nyensee lo bonyii bo Samalia.

10 Ε Jisos tfuse ē wvú lε, “Ε wo be kee nnya yì ē nu yi Nyo', noo wee wvù gayte ē wo lε wo enya wen bô joo, tu wo be ε leke ē wvú, ē wvú enya wo bô joo yì booke sekecii.”

11 Ε kpwoon wvudvu kase bife ē Jisos lε, “Icεm, wo nu se wo kεŋke fiεε fì wo etuke joo dvú, ε fwεŋ shiile nεn, wo nu ke ejo fεε yiye joo yì booke sekecii?

12 Fí nu lε wo kuuke fele icee wese wvù Yakow wvù to cimεε fwεŋ wvun gεε ē bese, ε wvú kebεε to nu ε wu joo jó, ε boom bew wu, ε nyám ye ten wu?”

13 Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Wee tfuu wvù wuu joo yin nu ε kendoŋ bεε ke eyumte ke wvú.

14 Geenən, naa yεε wvù nu ke ewu joo yì me nu ɳke enya, nu ε ke kendoŋ bεε ke ebvuu eyuu eyum lo wvú kε. Joo yì me nu ɳke enya ê wvú nu ke enε etu ntonj joo yì buyte yì ye le sekecii, ke eghan enya wvú nshii wvù mεy lo.”

15 Ε kpwoon wvudvu mum gay ê Jisos lε, “Icεm, nya me bô kfuu yiin joo wvu lε fo kendoŋ ke ebvuu eyumte me ε me ntoo fεn keentuke joo kε.”

16 Ε Jisos gay ê wvú lε, “Genε etee dwee wo é ben ε wvú eto.”

17 Ε kpwoon wvudvu tfuse ê wvú lε, “Kε me ɳkeŋke diemsen ke.” Ε Jisos gay ê wvú lε, “Wo nu ε jeme lεŋ no wo gay lε ke wo keŋke diemsen ke.”

18 Wo nu ε keŋke wase bolemse botin, ε wvù ben ε wvú nu keseen yaa cim nu dwee wo kε. Fieε fí wo jeme nu keceεy.”

19 Ε kpwoon wvudvu gay ê Jisos lε, “Icεm, me nu ε n'yen keseen lε wo nu wee ntum Nyo’.

20 Bo'icee bosεse to kέ no bunlee Nyo' yî kum wvun e, ε ben Bojuu duu finεn lε jò bonyii keŋke keebunlee Nyo' nu ke Jelusalεm.”

21 Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Kpwoon, bee fieε fí me ɳgayte fin. Kefew too lo kέ ben nu ke ebunlee Nyo' Ice ε è yaa bvuu nu yî kum wvun e keñee Jelusalεm kε.

22 Ben bonyii bo Samalia bunlee fieε yaa kee fí kε, ε bese Bojuu bunlee kee fieε fí bese bunlee, njefo mboyma fele ε è nu yî Bojuu le.

23 Geenən, kefew too lo, ε kí ε to wase kè bonyii bò bunlee Nyo' cεey cεey nu ke ebunlee Nyo' Ice ê keyoy e bô yî kecεey e. Ε nεε kfuu bonyii bò Nyo' Ice gomte lε bó ebunlee wen.

24 Nyo' nu Keyoy, ε bonyii bò bunlee wvú kεŋke keebunlee ê keyoy e bô yî kecεey e.”

25 Ε kpwoon wvudvu gay ê Jisos lε, “Me ŋkee lo lε Mboyse wvù Nyo' to kawεε too lo, wvù bó teŋe lε Klistu. Ε wvú nu ke edioo ε to, emum enyey mwεεm mvunciim ê bese.”

26 Ε Jisos gay ê wvú lε, “Me wvun wvù jemyi ê wo nu wvú wvudvu.”

27 Kε sekedvu, ε boom bo Jisos e bo ŋgoo le mum kase to. Ε diuw yum lo bó lε wvú jemyi bô kpwoon. Geenən, ε wee mvu bó le fanε yaa bife lo ê wvú lε laa wvú gomte la lε, kεnεe lε laa Jisos jemyi bô kpwoon wvudvu nje la lε.

28 Ε kpwoon wvudvu mum gεe nshaan ye joo fó, gεn elante, gεn be bonyii lε,

29 “Ben kε eto eyεn wee mvu wvù nu ε to ε see lo fiεε ficii ê me fi me ŋke nu ε n'yuu wase ŋge. Ε nεlo enu ε wee wvun nu Mboyse wvù Nyo' to kawεε le?”

30 Ε bonyii buy elante mum no gεne fô Jisos e.

31 Ε to nu ε boom bo ŋgoo le bo Jisos e ε shεε wase ε no lεke Jisos gayte ê wvú lε, “Labay, diekεn.”

32 Geenən, ε Jisos tfuse ê bó lε, “Me ŋkεŋke mwεεm mvudien keendie ε ben yaa kee mvú kε.”

33 Ε boom bew bo ŋgoo le mum ghay εbonεbon lε, “Wee nu ε shεε ε to bô mwεεm mvudien ε nya ê

4:23 3:3-8; 2Kol 3:17; Fili 3:3 **4:23** Bonyii bomew yεne lε keyoy kin nu Keyoy ke Yuule, ε bomew yεne lε è nu keyoy ke wee le. **4:25**

1:41; 4:29; 7:26; 11:27

4:26 9:37

4:29 Mat 12:23

wvú le?”

³⁴ Ε Jisos gay ê bó lε, “Mwεεm mvudien mwem nu lε me enge fιεε fι wee wvù tum me shieele, emεse lemme diew dicii.

³⁵ Kε ben duu finεn lε é shεete kee nε, é emum enu kefew ke ηgbwele le? Ε me engay ê ben lε, ben ecake εjise we etaa eyεn no mweεem nu ε be wase ηεe le lε bō egbweci.

³⁶ Wee wvù gbweci kεŋke nlawma we, baanci ηgu gεeεle yî nshii wvù mεy lo le, wvu lε wee njewe bō wee ηgbwele ke elanlanje yî wee le mwaanj.

³⁷ Fifin duŋci le ηgan wvun nu kecεεy wvù gayte lε, ‘Wee mvu kε jewyi, ε wee mvu gbwele.’

³⁸ Me ntum ben lε ben egen egbwele mweεem mvù ben to baa lem kε. Bonyii bomew nu ε lem, ben ε ley bvujonκe bvu lemme dibole.”

Ε bonyii bo Samalia nteen lese fitele yî Jisos e

³⁹ Bonyii bo Samalia nteen ê kelaante kedvu le to nu ε lese fitele yî Jisos e nje fιεε fι kpwoon wvudvu to jemyεε ê bō lε wvú be ε see lo fιεε ficii ê wen fι wen ke nu ε yuu wase ge.

⁴⁰ Nonεn ε bō ke dioo to yεn Jisos e, lεkε le bō bowen ece. Ε wvú bee, ε bō bō ce εduw εfaa.

⁴¹ Ε bonyii nteen bvuu lese fitele yî Jisos e nje njeme we.

⁴² Ε bonyii bodvu gay ê kpwoon wε lε, “Bese nu ε lese fitele yî ye le ε è yaa bvuu nu nje njeme wo kε. Bese nu ε yuw wase bō bitem bisεse, ε kiεε lo lε wee wvun nu Mboyse woŋ wvun kecεεy.”

Ε Jisos fε waa wee wvu baay

43 Ε εdiuw yo εfaa yodvu ke fey, ε Jisos ne no gene Galilee.

44 Wvú kebεε to nu ε yuu gay wase le ke bó kε no wvumte wee ntum Nyo' woŋ we le kε.

45 Geenεn, ε wvú ke dioo gen fese Galilee, ε bonyii bo jó fiisen lo wvú njefo bó to nu ε yεn mwεεm mvù wvú to gee fô ηkaw e Jelusalem, njefo bó tεn to nu fô ηkaw wvudvu le.

46 Ε Jisos ke bvuu kase gen Kana wvu ê keba kε Galilee le jò wvú to banjεε joo ε è tu mbvuum. Ε to nu ε wee wvu baay mvu nu ê kelaante kε Kafana'um e, ε waa we wvù diemsen cεmte.

47 Ε wee wvu baay wvudvu dioo yuw le Jisos nu ε ne wase Judea ε to Galilee, ε wvú gen fô wvú le, ku can le wvú ebow kε eto efε waa wen, le wvú nu wase diuw kpwe le.

48 Ε Jisos mum gay ê wvú le, “Ε ben nu se ben ε yεn mwεεm mvù duŋci bvukuke bvу Nyo' le, ε yεn tεn mwεεm mvu diuw wvù yumεen e, ben saa ke elese fitele yî yεm e kε.”

49 Ε wee wvu baay wvudvu gay ê wvú le, “Icεm, to kε è bó ebookε lo, fo waa wεm ekpwe.”

50 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Ε genè, waa wo nu ebonen.” Wee wvudvu to nu ε bee fieε fì Jisos jemyεε ê wvú, mum ne no gene.

51 No wvú to booke, ε bō boom bew bo lemme le tasen, ε bō see ê wvú le waa we nu ε bonen wase.

52 Ε wvú mum bife ê bō kefew kε wvú se kεwεε ebonene. Ε bō gay ê wvú le, “Ε se nu foguu kε diεwε diuu dimwaan e fomvunsheen, ken'ya' kedvu ε mum ε cine wvú le.”

53 Ε cee wan wvudvu mum kume lε è nu naa kefew kedvu kè Jisos to gayee è wen lε, “Waa wo nu ebonen.” Ε wvú bô skole kew naa noo yew ye yicii mum lese fitele yî Jisos e.

54 Fifin fiee fì duŋci bvukuke bvü Jisos e to nu fi bokaŋ bofëe fì wvú to geë seke wvú to nën'yee Judea to Galilee.

5

Ε Jisos fε wee ε wvú ε cem wase bilum mbaanshe ncow nyaj

1 Ejim jodvu ε ñkaw Bojuu mvu no nu Jelusalém, ε Jisos ben jó.

2 Kentuke ke joo le kemew to nu jó ε bò teje è díew Ibulu le le Betesda, ε kí nu mbew Diuw Ketaan wvu Njée le. Bó to nu ε bom dicile fó ditin,

3 ε bonyii bo bincem e to ké no lone lo fó, bò nu binfe fe bô bò nu bontenje noo bò nu ε kpweken wase keba kemwaan. [Bó to ké no jiimene fó ceyte seke joo nu ke enε eshiike.]

4 Nceendaa Tata mvu to ké no too è kefew e è kefew e, leyte shiike joo yidvu. Wee wvu fwe wvù ε yaw ε ley jó seke nceendaa wvudvu ε shiw joo yidvu, tu wvú nu ebonen yî kencem kew e naa ε kí cim nu nε.]

5 Wee mvu to nu fó ε wvú ε cem wase bilum mbaanshe ncow nyaj.

6 Ε Jisos ke dioo to fó yen wvú le, kiεe lε wvú to jiime wase fó ncejole, ε wvú bife è wvú lε, “Wo koonke keebonen e?”

4:53 2:23 **4:54** 2:11 **5:4** Kε fεn fò bò gem nεn nu è boŋwa' bo boyvuum bomew e kε.

7 Ε wee kencem wvudvu tfuse le, “Icem, ke me nkengke wee wvù nulo elese me ê joo yin e seke yi ε shiw ke. Ε nu seke yi ε shiw, ε me ndioo ngene keenley, ε è no nu ε wee mvu ε yaw wase ε ley ê me le.”

8 Ε Jisos gay ê wvú le, “Nene we, ejo ghaam yo, egene.”

9 Kan mwaanj, ε wee wvudvu mum bonen, jo ghaam ye no gene.

Ε to nu ε εbvubwε nu diuu di mbam e.

10 Ε Bojuu mum gay ê wee wvù bó to felεe wε le, “Ebεn nu diuu di mbam e ε nci baa bee le wo etuu ghaam yo ke.”

11 Ε wvú tfuse ê bó le, “Wee wvù be fε me be ε gay le me enjo ghaam yεm enge.”

12 Ε bó bife ê wvú le, “Ε nu yεe wvudvu wvù be gay ê wo le wo ejo ghaam yo egene?”

13 Kε wee wvù bó to felεe wvudvu to cim kee wee wvù felεe wvú kε, njefo Jisos to nu ε ne wase ley gen ente jo kebombom ke bonyii le kè to nu fó le.

14 Ε è ke no nu ejim jodvu, ε Jisos yen wvú le fô yew ncese le, gay ê wvú le, “Taa eyen no wo nu ε bonen wase. Fo wo ebvuu egee bibefε kε. Ε wo gee lo, ε fiεe ke egbwe yi yo le fi nu ε fo ε fey fin.”

15 Ε wee wvudvu ne gen see ê Bojuu le è nu Jisos wvù be fε wen.

16 Ε Bojuu mum kεw no bone bikaa ê Jisos ejim, njefo wvú to fε wee wvun ε è nu diuu di mbam e.

17 Ε Jisos gay ê bó le, “Icem kέ no lemte sekeci, ε me tεn nlemte nonen.”

18 Ε njeme wvun ge ε Bojuu mese lo no gomte baay keeyu wvú, njefo ke è to mey ke mbam wvù wvú to ηgoyte maan̄ ke. Wvú to teje tēn Nyo' le Icee wen, fewsene əkolé kew le wen nu leŋleŋ bô Nyo'.

Mvuŋgay mvù Nyo' nu ε nya ê Waa we

19 Ε Jisos ke ne gay ê bó le, “Ε me ensee ê ben kec̄ey kec̄ey le ke me wvù Wan nelo eŋge fiee yî mvuŋgay mwem e ke. Me ɻké no ηgee ke ε è nu fiee fi me n'yene ε Icem gee. Fiee fi Icee Wan gee, nu ke fi fi Wan nu egee tēn,

20 njefo Icee Wan wvudvu kooŋke Wan mum duŋci ê Wan mwεem mvunciim mvù wvù wvù Icee Wan gee. Ε wvù bεe ke ebvuu eduŋce mwεem mvù fele mvun ê wvù, é wvù egeè ε ben yene, ε dew yumte lo ben.

21 No Icee Wan bvuse bonyii yî kpwe le nyaa nshii ê bó, nu ke leŋleŋ no Wan nyaa nshii ê naa yee wvù wvù nu ε koŋ.

22 Keebise fó nu ε Icee Wan yaa saake naa lo wee mvu ke. Wvú nu ε nya nsaw wemēn ε è nu can Wan e,

23 wvu le è nulo é bonyii bocii ewvumte Wan ke leŋleŋ no bó wvumte Ice. Ε wee nu se wvù wvumte Wan, tu ke wvù wvumte Ice wvù tum wvù ke.

24 Ε me ensee ê ben kec̄ey kec̄ey le wee wvù nu ε yuw diew yem e, ε bee wee wvù tum me le, nu ε wvù keŋke nshii wvù mey lo. Ke mwetēn bεe ke

5:18 Mat 14:5; Jon 7:1, 25; 8:37, 40; 11:53; 1:34; 3:35; 8:16-19; 10:17-18, 29-38; 14:8-11, 20, 28; 15:9-10; 16:27-28; 17:1-26 **5:19**
1:34 **5:20** 3:35 **5:21** Lum 4:17; Efē 2:5; Jon 11:25 **5:22** 3:18;
 5:27, 30; 9:39; 12:47-48; Lem 10:42; 1Jon 2:28 **5:23** Fili 2:10-11
5:24 3:16; 5:22; 6:35; 8:51; 10:28; 11:25-26; 14:6; 17:2; 20:31; 1Jon
 2:25; 3:14

ebvuu ekεŋke nsaw kε. Wvuwee wee nu ε buy wase can kpwe le, ε ley nshii le.

25 ε me ensee ē ben kecεey kecεey le kefew too lo, ε kí ε to wase, kè bonyii bò nu ε kpweken wase nu ke eyuw diεw Waa Nyo', ē bó bodvu bò nu ke eyuw, nu ke ekεŋke nshii.

26 ε fí nu nonen, njefo no nshii nεn'yi yî Icee Wan e, nu ke leŋleŋ no wvú nu ε nya mvuŋgay mvudvu ē Wan le nshii enen'yi tεn yî ye le.

27 Wvú nu ε nya tεn mvuŋgay ē Wan le wvú esumtenè bonsaw, njefo ē nu Wan wvù nu wee wvù diee nu Waawee.

28 Fo diuw eyumtè ben yî fin e kε. Kefew too lo kè bonyii bocii bò nu jém e nu ke eyuw diεw ye,

29 ebuce jém e, ē bò se gee mwεεm mvù jee ebuce eley nshii wvù mey lo le, ē bò se gee mwεεm mvù befe ebuce ē bó esaw bó, ē bó eley ηgew e.

30 Kε fiee nu dvú fí me nulo enge ē mvuŋgay mwem e kε. Me nsaake nsaw mbii no me n'yuuke, ε je yì me nsumtene jó nu yi teytay, njefo kε me ηgomte keeŋgee ε ē nu fiee fí ē shieele me kε. Me ηgee ε ē nu fiee fí wee wvù tum me shieele.

Mwεεm mvù duŋci wee wvù ē nu Jisos

31 ε me mbene jim nsaw wvu εkolε kem, tu fiee fí me njemyi yaa nu kecεey kε.

32 Geenεn, wee mvu nu dvú wvù bene jim nsaw wεm, ε me ηkee lo le fiee fí wvù jemyi εkumε me nu kecεey.

33 Ben to nu ε tum bonyii fô Jon e, ε wvú gεn ben jim nsaw εkumε kecεey.

34 Kε è nu lε me ñgomte lε ejemyì wee wvu wum ekumε wee wvù è nu me kε. Geenεn, ε me njemyi nεn wvu lε ben nulo ke eboy.

35 Jon to nu diewε ken'yeese le ε bó ε tfuw kí ε no bεεnci nyaa n'yuu, ε ben no koonke keenu è n'yuu we le yì kefew e caan, lanlanje.

36 Fiee firmeew nu dvú fì dunçi wee wvù è nu me ε fì fele Jon. Fí nu lε, lemme dì Icεm nu ε nya lε me enlem emese dì è nu mwεem mvù me ñgee mvun dunçi lε è tum Icεm me.

37 Icεm wvù tum me nu ε wvú kebεε tεn nu ε ben jim nsaw wεm. Ben ke baa yuw wase naa lo diεw ye kε, ε ben ke baa yεn wa naa lo no wvú nu kε.

38 Kε ben keŋke tεn diεw ye è mvuntelem mvunεn e kε, njefo ben baa lese fitεle yì wee wvù wvú tum e kε.

39 Ben taasse Nwa' Nyo' njefo ben kpwaake lε è nu jó jò ben nu ke ekeŋke fìeε fì nu ke ege è ben ekeŋke nshii wvù mey lo. Fiee fì nu è Nwa' wvudvu wvun e jemyi ε è nu εkumε me.

40 Geenεn, ben ε bvuu ε no tune keeto fô me le ekeŋke nshii.

41 Kε me nshieele mbense ε è nu wvù nεn'yì è wee wvu wum kε.

42 Geenεn ε me ñkee ben. Me ñkee naa lo lε kε ben keŋke keŋkoŋεn ke Nyo' le è mvuntelem mvunεn e kε.

43 Me nu ε nto è diee di Icεm e, ben baa fiisεn me kε. È è be to wee mvu è diεw diee le, tu wvuwe nu wvù ben nu emum efisiεn.

44 Ε nulo é ben ege nee se bee me le, ε ben nu bò gomte mbense ε è nu wvù nən'yi fô bikuu binen e, yaa gomte mbense wvù nən'yi ε è nu fô Nyo' wvù è mey ke wvú le ke.

45 Fo ben ekpwaake le è nu me wvù nu ke elom gee dinen dì befe ê Icem kε. Ε nu Muses wvù ben leke bvufee yî ye le wvù lomte wase gee dinen ê Icem.

46 Ε ben to nu ε bee Muses e keceey, tu ben be ε bee me le njefo wvú to sañ ε è nu εkume me.

47 Geenen no ben baa cim bee mwëem mvù wvú to sañee le, è nulo é ben ke eghan nee se bee fiee fi me njemyi le?"

6

*Ε Jisos nyane bonyii bontfuke botin
(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)*

1 Εjim jodvu, ε Jisos ke ne gen lente Mamase yì Galilee, gen kewvu keki. Mamase yin nu yì bò teje ten le yì Tibèlias.

2 Ε kebombom ke bonyii le shfum ê wvú ejim njefo bò to nu ε yen mwëem mvù duŋci bvukukε bwew e mvù wvù to gee fô bonyii bo bincem e no wvù to fèle bò.

3 Ε Jisos bô boom bew bo ηgoo le ne ben gen shii yî kum e.

4 Ε to nu sekekie, ε Nkaw Bojuu wvu Daŋfey nu wase nceencee.

5 Ε Jisos ke dioo lan jise, yen no kebombom ke bonyii le too fô wvù le, ε wvù mum bife ê Filew

lε, “Beene nu eghan nεε sε guy mwεεm mvudien é bonyii ban edie?”

6 Wvú to biite nonen, momte kε lo Filew njefo wvú kebεε to kee wase fιεε fì wvú nu ege.

7 Ε Filew tfuse ê wvú lε, “Kε bodanali gee fεε nu ε cim ε kocen bò nulo eguy mwεεm mvudien mvù wee mwaanj mwaanj bó le ekεŋke kε naa caan kε.”
*

8 Ε waa we ηgoo mvu wvù diee to nu Andulu wvù è nu waa bwhee Semon Bita mum gay ê wvú lε,

9 “Wan diemsen mvu nu fεn kεŋke bontuw bo blεed e botin bô byé yifiεε, geenεn fifin nulo ege naa la fô kfuu ban bonyii le nteen nεn?”

10 Ε Jisos gay lε, “Ben egay é bonyii eshiyεn fokuse.” Ε to nu ε εgay nu fó ntay, ε bō mum gay ε bō shiiyεn, ε bolemsε maanj nu diεwε bontfuke botin e.

11 Ε Jisos mum fi bontuw bo blεed e ba, nya keyoone ê Nyo', mum gawcε ê bonyii bò to shiiyεnε ba. Ε wvú ge kε lεŋlεŋ bô byé yε. Ε wee tfuu kεŋke naa no wvú to shieele.

12 Ε bō ke die fffuu, ε wvú gay ê boom bew bo ηgoo le lε, “Ben ebaancε bimbεke wvu lε fo fιεε ela εcici kε.”

13 Nonen, ε bō mum baancε bimbεke bi bontuw bo blεed e bo botin ba bì to shεetεε, ε bí yiŋsεn ηkáa yuufe ncow fιεε.

14 Ε bonyii bodvu dioo yεn fιεε fì dunci bvukukε bwew e fin fì wvú ge, mum gay lε, “Wee wvun nu

* **6:7** Danali mwaanj nu jise di bigew e dì bō to kε law wee dvú yî lemme di yî diuu le. **6:8** 1:40; 12:22; Mat 4:18; Mak 13:3 **6:11** 21:9, 13 **6:14** Dito 18:15, 18; Jon 1:21; 2:11; 5:46; 7:40; Lem 3:22-23

naa kecεey Wee Ntum Nyo' wε wvù to nu keeke eto yî woŋ wvun e."

¹⁵ Ε Jisos ke dioo yεn le bonyii bodvu gomte keeto ekoo wen mvungay e, eghaa Nfon wvubole, ε wvú mum lewse ye kase ben ê kum no nu jó wvú εmbeŋ.

*Ε Jisos len yîjoo le
(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)*

¹⁶ Ε è ke no nu εkiεguu, ε boom bew bo ηgoo le bow gen fô mamase le,

¹⁷ ley ê kekoŋ e kew no leenci gεne Kafana'um. Ε to nu sekekie ε εkfuŋ ε jiim wase ε Jisos baa to wase fô bó to nu kε.

¹⁸ Ε joo ke nε no bvuyte, njefo nffum wvu baay to fele lo.

¹⁹ Ε bó no keyte kekoŋ leenci, ke gen wase buy kε diεwε bomay botete kεnεe bonew e, ke nε yεn Jisos e ε wvú lene yî joo le too wase mbew kekoŋ e. Ε kedvum gbwo bó.

²⁰ Geenεn, ε wvú gay ê bó le, "Fo ben efanè kε. Ε nu me."

²¹ Ε bó yuw nonεn, mum no koonke keejo wvú ê kekoŋ e. Lε bó sεsε, ε kekoŋ ε fεse wase ηgem joo le fô bó to gεne.

²² Ε εkfuŋ ke buy yuu, ε bonyii bò to shεkεε mamase kewvu keki kume le kekoŋ kε to nu fó to nu kε kemwaŋ, ε Jisos to baa ley ê kekoŋ kedvu le bô boom bew bo ηgoo le kε, le boom bew bo ηgoo le to nε gen kε bó εmbeŋ.

²³ Geenεn, bikoŋ bimew to nu ε nε je Tibelias, lente to mbew bvudvuu bvù Tata to joε blεεd nya keyoone ê Nyo' ε bonyii die le.

24 No bonyii bodvu to yenee le ke Jisos kenee boom bew bo ngoo le nu fo ke, e bo mum lece e bikon bidvu le, lente gen Kafana'um keegom Jisos.

Jisos nu mwem mvudien mvù nyaa nshii

25 E bo dioo gen yen wvú le kewvu keki, bife e wvú le, "Labay, wo to jan seke la?"

26 E Jisos tfuse e bo le, "E me ensee e ben keceey keceey le ke ben gomte me e e nu nje mwem mvù dunci bvukuke bwem mvù ben yene e me ngee ke. Ben gomte me e e nu njefo ben se nu e die bontuw bo bleed e ba e fffuu."

27 Fo ben elemte ke keekenge e e nu mwem mvudien mvù nulo ebefe ke. Ben elemte e e nu keekenge mwem mvudien mvù nu ke emey enu dvú egen ebuy yi nshii wvù mey lo le. Mvumvun nu mvù wee wvù diee nu Waawee nu ke enya e ben. E nu wvù wvù Nyo' Ice nu e gee ebo kew yi ye le."

28 E bo mum bife e wvú le, "Mwem mvù bese kenge keegee e fi emum enu le bese gee lemme di Nyo' le nu mvù la?"

29 E Jisos tfuse e bo le, "Lemme di Nyo' le nu din di nu le, ben elese fitele yi wee wvù wvù tum e."

30 Nonen e bo mum bife e wvú le, "Fi ee fi dunci bvukuke bwuw fi wo nulo ege wvù le bese eyen emum elese fitele yi yo le nu la? Fi ee fi wo nulo ege nu la?"

31 Bo'icee bosese to nu e die mana nkpwaante, e e nu no bo saj le, 'Wvù to nu e nya bo bo mwem mvudien mvù nen'yi won wvù we le e bo die.' "

32 No bó gay nonen, ε Jisos mum tfuse ê bó le, “Ε me ensee ê ben kecεey kecεey le kε è to nu Muses wvù to nyaε mwεεm mvudien mvù nεn'yi woŋ wvu we le ê ben kε. Ε nu Icεm wvù nyaa mwεεm mvudien mvù è nu mvu kecεey mvù nεn'yi fowe.

33 Ben ekeè le mwεεm mvudien mvu Nyo' le nu mvumwε mvù ne fowe ε shii ε to ε no nyaa nshii ê bonyii bo yî woŋ wvun e.”

34 Ε bó gay ê wvú le, “Tata, è nyaà bese bô mwεεm mvudien mvun sekeci.”

35 Ε Jisos mum gay ê bó le, “Ε nu me mwεεm mvudien mvù nyaa nshii. Kε wee wvù too fô me le bεε ke ebvuu eyuuke jeŋ kε. Ε wee wvù nu ε lese fitele yî yεm e nu ε kendoŋ yaa bεε ke ebvuu eyumte wvú kε.

36 Geenən me nu ε ηgay wase ê ben le ben nu ε yen me le, ε faŋε yaa lese fitele yî yεm e kε.

37 Bonyii bocii bò Icεm nu ε nya ê me nu ke etoo fô me le. Ε wee wvù too fô me le nu ε me n'yaa nu ηke eŋkuŋ wvú kε.

38 Me nε fowe ε nto fokuse fεn. Ε me n'yaa nto keenge ε è nu fieε fì è shieele me kε. Me nto keenge ε è nu fieε fì è shieele wee wvù tum me.

39 Ε fieε fì wee wvù tum me shieele nu fin fì le, fo me enlase naa lo wee mwaan̄ fô bonyii bò wvú nu ε nya ê me le kε, geenən le me ηke embvuse lo bó yî kpwe le diuu di fokemεse.

40 Ben ekeè le fieε fì Icεm shieele nu fin fì le wee tfuu wvù nu ε yen Waa we le, ε lese fitele yî ye le, nu

ke ekeŋke nshii wvù mey lo, ε me nu ŋke embvuse mwetén yî kpwe le diuu di fokemese.”

41 Ε Bojuu mum kew no wvukene ekumε wvú njefo wvú to nu ε gay lε wen nu mwεεm mvudien mvù nε fowe ε to fokuse fεn.

42 Ε bó no wvukene nonen biite lε, “Wvun nu kε Jisos wvù waa Yosew e? Kε ice bô bwhee nu ε beene kee bó le? Fí ghan nεε le keseen wvú ε se no duu lε wen nε ε è nu fowe?”

43 Ε Jisos tfuse ē bó lε, “Fo ben ewvukenè εbenεben kε.

44 Kε wee nulo eto fô me le se è gufe Icεm wvù tum me lε wvú eto kε. Ε me nu ŋke embvuse mwetén yî kpwe le diuu di fokemese.

45 Bonyii bo ntum Nyo' le to nu ε saŋ lε, ‘Nyo' nu ke eyεεyi bó bocii.’ Nonen wee tfuu wvù nu ε yuw fiεε fí Icεm yεεyi ε kieε, nu ε wvú nu ke eto fô me le.

46 Kε me njemyi nεn le wee nu dvú wvù nu ε yen wase Icεm e kε. Ε mey ke wvú wvuwe wvù nε fô Nyo' le wvù nu ε yen wase Icεm le.

47 Ε me ensee ē ben keceεy keceεy lε, wee wvù nu ε bee nu ε wvú kεŋke wase nshii wvù mey lo.

48 Me nu mwεεm mvudien mvù nyaa nshii ē bonyii.

49 Bo'icee bonen to nu ε die mana ŋkpwaante, geenεn ke kpweken kε lo.

50 Mwεεm mvudien mvun nu mvù nε fowe ε to wvù lε è wee die lo mvù wvù saa ebvuu ke ekpwe kε.

51 Ε nu me mwεεm mvudien mvù nε fowe mvù nyaa nshii ē bonyii. Ε wee die mwεεm mvudien mvudvu mvun, è wvù ke emey enu dvú sekeci.

Σ mwεεm mvudien mvudvu mvù me nu ɳke enya wvu le bonyii bo yî woŋ wvun e ke ekɛŋke nshii nu ye yem."

⁵² Ε Bojuu mum ne kew no waale lo εbonεbon biite le, "Wee wvun nulo eghan nεε se nya ye ye le beene edie?"

⁵³ Ε Jisos mum jeme ê bó le, "Ε me ensee ê ben kecεey kecεey le é ben nu se ben ε die ye wee wvù diee nu Waawee, ε wu tεn εlεmε kew, ben saa ekeŋke nshii yî yene le ke.

⁵⁴ Wee wvù diee ye yem bvuu wuu εlεmε kem keŋke nshii wvù mey lo. Ε me nu ɳke embvuse wvú yî kpwe le diuu di fokemεse,

⁵⁵ njefo ye yem looci nu naa mwεεm mvudien, ε εlεmε kem looci nu naa fiεε fiwuun.

⁵⁶ Wee wvù diee ye yem bvuu wuu εlεmε kem cee yî yem e ε me tεn ncee yî ye le.

⁵⁷ Icεm wvù tum me keŋke nshii, ε me nu dvú nje Icεm. Nonεn wee wvù diee ye yem nu ke enu tεn dvú nje yem.

⁵⁸ Myumvun mwεεm mvudien nu mvù ne fowe ε to. Ke mvú nu diεwε mwε mvù bo'icen to dieε ke kpweken ke lo ke. Wee wvù diee mvumvun mwεεm mvudien nu ke emεy nu dvú sekecii."

⁵⁹ Mwεεm mvun nu ε Jisos to jemyi no wvú to yεεyi bonyii yew bunle le Kafana'um.

Ε bonyii bo Jisos e bo ɳgo le nteen tfiw bikaa ê wvú εjim

⁶⁰ Ε bonyii bo Jisos e bo ɳgo le nteen yuw n'yεεyi wvun nεn gay le, "Wvun njeme ε tεme baay! Ε nulo ebee yεε wvuwvun njeme?"

61 Geenən, ε Jisos kiεε lε bonyii bew bo ηgoo le wvukene εbonebon εkumε njeme wvun, mum bife ̂ bó lε, “Fieε fi me njeme fin nu ε shiw mvuntelem mvunen e?”

62 Ε è fən nu nonən, é ben ke ege nεε fən ε ben ε yen ε wee wvù diee nu Waawee kaase bene fô wvú to shee nu fwele?

63 Keyoy ke Nyo' le nu fiεε fi nyaa nshii. Kε nyam ye kεŋke naa lo fiεε keege kε. Njeme wvù me njeme ̂ ben nu wvu Keyoy, ε è nu fiεε fi nyaa nshii.

64 Geenən ben bomew nu dvú ε bó baa bee njeme wvudvu le kε.” Jisos to jemyi nən njefo wvú to kee wase foŋkew bonyii bò baa lese fitele yî ye le, kee tən wee wvù nu ke egese wvú.

65 Ε wvú bvuu gay ̂ bó lε, “Ε nεε fiεε fi me mbe ε njeme wase ̂ ben lε ke wee nulo eto fô me le sε Icəm nu ε nya je ̂ wvú kε.”

66 Ejim jodvu, ε bonyii bew bo ηgoo le nteen mum tfuw bikaa ̂ wvú ejim faŋε yaa bvuu lne bô wvú kε.

67 Ε Jisos nε bife ̂ boom bew bo ηgoo le bo yuufe ncow bofεε lε, “Ben tən shieele keegən e?”

68 Ε Semon Bita tfuse ̂ wvú lε, “Tata, bese gεne ̂ yεε le. Ε kεŋke wo njeme wvù nyaa nshii wvù mey lo,

69 ε bese ε bee, bvuu kee lε ̂ nu wo wvuwe wvù yuule wvù nε fô Nyo' le.”

70 Ε Jisos gay ̂ bó lε, “Kε ̂ caw me ben bo yuufe ncow bofεε ban e? Geenən, ε wee mvu ben e nu dεwle.”

71 Jisos to jemyi nonən ε è nu εkumε Judas wvù

waa Semon Iskaliot. Wvú to nu ηgoo boom bo Jisos e bo yuufe ncow bofεε, ε è to nu wvú wvù to nu keeke eghan egese Jisos.

7

E Jisos ben Jelusalem fô Nkaw Cún e

¹ Ejim jodvu ε Jisos mey no ghane kε wase ε è nu keba kè Galilee le. Wvú to baa bvuu gen ê kè Judea le kε, njefo Bojuu to gomte keeyu wvú.

² Ε kefew ke Nkaw Bojuu wvù bó to tenje lε Nkaw Cún e ke no too wase nceencee.

³ Ε boom bo bwhee Jisos e mum gay ê wvú le, “Nenε jan egen Judea wvu le bonyii buw bo ηgoo le eyen lemme dì wo lemte le.

⁴ Ε wee lemme lemme gomte le bonyii ekiεε wvú, wvú saa elemte nyiime lo kε. No wo gee mwεεm mvun, genε edunjε ekolε kuw ê woŋ.”

⁵ Boom bo bwhee le bodvu to jemyi nonen njefo bó to baa cim lese fibole fitele yî ye le kε.

⁶ Ε Jisos tfuse ê bó lε, “Kefew kem baa to wase kε. Fô ben e nu ε kefew kenen kε no nu kε ε kí ε kocen wase.

⁷ Kε bonyii bo yî woŋ wvun e nulo ebane ben kε. Geenεn, ε bó bane me njefo me njemyi ê bó lε gee dibole nu dì befe.

⁸ Ben ebenè finen gene fô Nkaw e. Kε me nu emben jó kε. Kefew kem baa eto naa wase ekocen kε.”

⁹ No wvú gay nonen, mum mey Galilee.

¹⁰ Geenεn seke boom bo bwhee le to benεε wase fô Nkaw wvudvu le, ε wvú ke shεε ben ten jó. Ε wvú

dioo bene faŋε yaa bene wvù bonyii eyεne wvú le kε, ben fiew ε è nu ê kenyile le.

11 Ε to nu ε Bojuu to gomte wase wvú fô Nkaw wwudvu le biwci lε, “Wvú sε nu fεε le?”

12 Ε bonyii ke nε no tfumtfume εkumε wvú baay. ε bomew bensee lε, “Wvú nu wee wvù jee.” ε bomew kaci lo lε, “Wvú lεele lo bonyii.”

13 Geenən wee to baa nu dvú wvù ejeme εkumε wvú ya le kε, njefo bó to fane bikuu bi Bojuu le.

14 Ε ediuw ε ηkaw ke gawnen wase εnteleŋ, ε Jisos gen ley fô yew ncese le no yεεyi bonyii.

15 Ε bikuu bi Bojuu le no yuuke kεŋke lo ηghaw, ghayte lε, “Wee wvun ghan neε ε sε no kee mwεεm nε se wvú ke nu ε gen wase ηwa!”

16 Ε Jisos mum nε gay lε, “Ke n'yεεyi wvù me n'yεεyi wvun nu wεm kε. Ε nu wvu wee wvù tum me.

17 Ε wee gomte keegee ε è nu fieε fì Nyo' shieele, ε wvú emum ekiε lε laa n'yεεyi wvun nεn'yi ε è nu fô Nyo' le, nuu me n'yεεyi ê mvunγay mwem e lε.

18 Wee wvù jemyi ê mvunγay mwew e kε no gomte diee dì kuuke ε è nu fô εkolε kew e. Geenən ε wee wvù gomte diee dì kuuke ε è nu di wee wvù tum wvú le kε no nu wee kecεεy ε kenlεεma yaa nu yî ye le kε.

19 Muses to nu ε nya kε bonci ê ben e? Geenən kε wee mvu ben e gεεle bonci bodvu kε! Ben gomte keeyu me nje la?”

20 Ε bonyii bodvu tfuse ê wvú lε, “Wo kεŋke nceendaa dεwle yî yo le. Wee wvù gomte keeyu

7:11 11:56 **7:13** 9:22 **7:15** Mat 13:54; Luk 2:47 **7:16** 12:49;

14:10 **7:18** 5:41; 8:50; 12:43 **7:19** 1:17; Lem 7:53; Lum 2:17-24

7:20 8:48

wo nu yεε?"

21 Ε Jisos gay ê bó lε, "Me nto nu ε ηge lemme dimwaan̄ ε ben no kεŋke lo ηghaw εkumε dí.

22 Muses to nu ε nya nci lε ben etfuusè boom yew. Ε kε nci wvun yaa to cim buy ê Muses kε. Wvú to buy ε è nu ê bo'icee bonen. Ben ε mum ε no tfuuse boom yew naa noo diuu di mbam e.

23 Ε bó tfuuse wee yew diuu di mbam e wvu lε fo bó ke ebefe bô nci Muses, ben ε no yuuke nsase bô me lε me nto nu ε nfε wee ε wvú bonen ye yicii diuu di mbam e nje la?

24 Fo ben esaakè nsaw sumtene sε ben ε yaw ε tasse ε yεn kε. Ben esaakè ê je yi lenj e."

Ε bonyii no canjene laa Jisos nu Mboyse wvù Nyo' to kawεε le

25 Ε bonyii bo Jεlusalem bomew mum nε bife lε, "Wvun nu kε wee wvù bó gomte lε bó eyu?

26 Ben etaa eyεn wvuwvun fεn ε wvú jemyi εndan nεn sε wee jemyi fιεε ê wvú ηkuuŋ. Ε nεlo enu lε bikuu bi wοj e nu ε looce wase ε kιεε lε wee wvun nu Mboyse wvù Nyo' to kawεε le?

27 Geenεn, beene kee jò wee wvun nε. Ε seke Mboyse wvù Nyo' to kawεε nu ke eto nu ε kε wee nu ke ekiεε jò wvú nε kε."

28 Nonεn ε Jisos dioo yεεyi bonyii fô yew ncese le ke nε fuŋ foweeewe lε, "Ben kee me, kee tεn jò me nε. Geenεn kε me nto fεn ê mvuŋgay mwem e kε. Wee wvù tum me nu wee kecεey, ε ben yaa kee wvú kε.

29 Me ñkee wvú njefo me nε fô wvú le, ε è nu wvú wvù tum me.”

30 No wvú jeme nonεn, ε bonyii bomew mum no gomte keekoo wvú. Geenεn ε wee fañε yaa kum wvú le kε, njefo kefew kew to baa to wase ekocεn kε.

31 Geenεn ε bonyii nteen lese fitele yî ye le no gayte lε, “Seke Mboyse wvù Nyo' to kawεε ε ke ε to, è nulo é wvú ke ebuu ege mwεεm mvù dunçi bvukukε bvu Nyo' le efey mvù wee wvun gee wase?”

Ε bó tum bonyii bo nci le le bó egεn ekoo Jisos

32 Ε Bofalasii ke dioo yuw no kebombom ke bonyii le tfumtfume εkumε Jisos, ε bô bocee ncese bo baay baay mum tum bonyii bo nci le lε bó egεn ekoo wvú.

33 No bô gen, ε Jisos gay lε, “Me nu enu beene kε yî kefew e nεn caan, emum enjkase entu jim fô wee wvù tum me le.

34 Ben nu ke eshεε gom me nεn, saa eyεn me le kε. Fò me ñgεne nu ε ke ben nulo eto fó kε.”

35 Ε Bojuu jeme ê bikuu bibole lε, “Wee wvun gomte keegεn ε è nu ê nεε fò beene nu ke egom wvú saa eyεn wvú le kε? Wvú gomte keegεn bitum bì bonyii bosεεbeene nu ε no cee bí le egεn eyεεyi bonyii bo bitum bidvu le le?”

36 Fiεε fì wvú gayte lε, ‘Ben nu ke egom me saa eyεn me le kε, ε fò me ñgεne nu ε è yaa nulo é ben eto fó kε,’ nu ε wvú gayte ε fí nu le la?”

Ε Jisos kaw bonyii bô joo yì nyaa nshii

37 Ε è ke no nu wase diuu di Nkaw e di fokemεse dì è to nu diuu di Nkaw wvudvu le di baay, ε Jisos ja leem we fuŋ lε, “Ε kendon yumte wee, é mwεtεn eto fô me le ewu fiεε.

38 Wee wvù nu ε lese fitele yî yεm e nu ε fí nu ke enu kε no Nwa' Nyo' jemyi lε, ‘Joo yì nyaa nshii nu ke ebuyte ε fitele fiew e booke nεn kokokoko.’ ”

39 Fifin nu ε Jisos to jemyi ε è nu εkumε Keyoy kè bonyii bò to nu ε lese fitele yî ye le nu ke ekεŋkε. ε to nu kefew kin e ε bó baa nya wase Keyoy kedvu ε bó kε, njefo Jisos to nu ε bó baa bense wase wvú ε wvú eley bvukukε le kε.

Ε bonyii bvuj εkumε Jisos

40 Ε bonyii yuw flεε fin fi Jisos to jemyεε, ε bomew gay lε, “Wee wvun nu naa Wee Ntum Nyo' wε.”

41 Ε bomew gay lε, “Wvun nu Mboyse wvù Nyo' to kawεε.” Geenεn, ε bomew bife fibole lε, “Mboyse wvù Nyo' to kawεε to kεŋke keebuy ε è nu Galilee le?

42 Ke Nwa' Nyo' jemyi lε Mboyse wvudvu nu ke ebuy ε è nu ε kfuu di Nfon Dawe le, ε ntεw wvù Betelε'εm e, wvù ε nu ntεw wvū Dawe le le?”

43 No bonyii gay nonεn, ε kerŋawsεn mum to εntεlεŋ jo bó εkumε Jisos.

44 Ε bonyii bomew bó le no gomte keekoo wvú, geenεn ε wee fanε yaa kum wvú le kε.

Ε bikuu bi Bojuu le ma Jisos

45 Ε bonyii bo nci le ba mum nε kase tu jim fô bocee ncese bo baay baay bô Bofalasii le, ε bó bife

ê bonyii bo nci le bodvu lε, “Ben baa eto bô wvú nje la?”

⁴⁶ Ε bonyii bo nci le bodvu tfuse ê bó lε, “Wee ke baa yuu jemyi wase diewε wee wvun e kε.”

⁴⁷ Ε Bofalasii bife ê bó lε, “Wvú nu ε gen wase ε lεε tεn noo ben fó le?

⁴⁸ Ben nu ε yen ε bikuu bi woŋ e kεnεε Bofalasii ε lese fitele yî ye le?

⁴⁹ Ε nu kε kebombom kin kè yaa kee kε nci Nyo'. Lon nu fô bó εfa.”

⁵⁰ Nikodemus wvù to nu wee mvu ηgoo Bofalasii le, wvù to genεε wase diuu dimew yen Jisos e to nu fó. Ε wvú bife ê bó lε,

⁵¹ “Nci wesebeene nu ε bee le bó esumtεn nsaw wee sε bó ε yaw wase ε yekε ε yuw fieε fì wvú jeme?”

⁵² Ε bó mum bife ê wvú lε, “Wo nε tεn Galilee le? Tasse Nwa' Nyo' ntay é wo eyen lε kε wee ntum Nyo' mvu nulo ke ebuy Galilee kε.”

⁵³ [Ε bó mum nε mwaan̄ mwaan̄ no gεne yéw yibole.

8

Ε bó to bô kpwoon mvu fô Jisos e ε bó ε koo gbwen nsake le

¹ Ε Jisos nε ben fiew ε è nu yî Kum Bite bi Olif e.

² Ε εkfun̄ buy yuu, ε wvú bvuu kase gen fô yew ncese le. Ε bonyii bocii tase mbew ye le, ε wvú mum shii fokuse no yεeyi bó.

3 Ε bonyii bò to duŋci bonci bô Bofalasii nε to bô kpwoon mvu ε bó ε koo ε wvú jiime bô diemsen mvu. No bó to bô wvú, leke fwe dvu bó,

4 gay ê Jisos lε, “Wee N'yeεyi, kpwoon wvun nu ε bó ε koo ε wvú jiime bô diemsen mvu.

5 Ε bonci le nu ε Muses to gay lε wvuwvun kpwoon nu wvù bó etumyε lo bô εta é wvú ekpwe. Wo ε gay fiuw lε la?”

6 Bó to gee nonen teeyi lo Jisos wvu lε wvú elowsen enjeme é bó emum ekeŋke fiεε fì bó ecu yî ye le. Geenən, ε Jisos ŋgvuwce no saaŋke fiεε fokuse bô kpwan εbo.

7 Ε bó mey kε no leemene fó nyεεyi wvú. Ε wvú nε leem we gay ê bó lε, “Ε wee nu dvú ê ben εnteleŋ wvù yaa keŋke kebefε kε, é wvú no nu wee wvu fwe wvù eyaw etum wvú bô tε.”

8 No Jisos gay nonen, bvuu kase ŋgvuwce no saaŋke fiεε fokuse bô kpwan εbo.

9 Ε bó yuw fiεε fì Jisos gay, mum kew no tawsee mwaan̄ mwaan̄ kεεke yî ŋgaybonyii le. Ε bó ke tawse, ε è shεε kε wase kpwoon wε no leeme fó bô Jisos maaj̄.

10 Ε Jisos kase leem we, bife ê kpwoon wε lε, “Kpwoon, bó ε fεε? Wee baa nu dvú wvù egay lε wo keŋke kε keekpwe le?”

11 Ε wvú tfuse lε, “Wee baa nu kε, Tata.” Ε Jisos mum gay lε, “Kε è nulo é me engay ten lε wo keŋke keekpwe kε. Ε gεnè, geenən fo wo ke ebvuu ege kebefε kε.”]

Jisos nu n'yuu wvu yî woŋ e

12 Ε Jisos bvuu jeme ê bonyii bodvu lε, “Ε nu me n'yuu wvu yî woŋ wvun e. Naa yεε wvù bii me le nu ε ke è nulo é wvú elεne ê kejiwε le kε. Wvú nu ekeŋke n'yuu wvù nyaa nshii ê bonyii.”

13 Ε Bofalasii mum gay ê wvú lε, “Wo bene jim nsaw fô ekolε kuw e. Fieε fi wo jemyi baa nu kecεεy kε.”

14 Ε Jisos tfuse ê bó lε, “Ε me ncim mbene jim nsaw fô ekolε kem e, tu fieε fi me njemyi nu kecεεy, njefo me ŋkee fô me ne, ŋkee tεn fô me ŋgene. Geenεn, ke ben kee fô me ne kεnεe fô me ŋgene ke.

15 Ben saake bonyii diwε bonyii bo boyuum e. Kε me nsaake fiem wee ke.

16 Geenεn, é me ncim nsaake wee, tu me nsaake ê je yi lεŋ e, njefo ke me nsaake me εmbenj kε. Me nsaake bee Icεm wvù tum me.

17 Ε ŋwa' wene bonci le nu ε bó ε saŋ lε, é bonyii ben jim nsaw yî fieε le bofεε, tu è nu kecεεy.

18 Me mbene jim nsaw fô ekolε kem e, ε Icεm wvù tum me bene tεn jim nsaw wεm.”

19 Ε bó mum bife ê wvú lε, “Ico ε fεε?” Ε Jisos tfuse lε, “Kε ben kee me kεnεe Icεm ke. Ε ben be kee me, tu ben be kee tεn Icεm.”

20 Jisos to jemyi mwεεm mvun no wvú to yεεyi bonyii fô yew ncese le mbew fô bó to kε no nyaa bigew bi yew ncese le. Geenεn, ε wee fanε yaa koo wvú ke, njefo kefew kew to baa kocεn wase ke.

Ε Jisos duŋce le wen ne fowe

8:12 1:5, 9-10; 3:19; 9:4-5; 11:9-10; 12:35-36, 46; Yεsa 49:6; Mat 5:14; Luk 2:32; 2Kol 4:4, 6; Efε 5:8-14; 1Jon 1:5-7; 2:8; 3:14 **8:13** 5:31-32

8:14 3:2; 7:28-29, 33-36; 8:21-22, 42; 13:1, 33; 16:5, 10, 28; 17:8; 20:17 **8:15** 7:24 **8:17** Dito 17:6; 19:15; Mat 18:16 **8:18** 5:36; 1Jon 5:9 **8:19** 5:18; 16:3 **8:20** 2:4

21 Ε Jisos bvuu gay ê bó lε, “Me nu ɳke engeñ, é ben esheε egom me eghan ekpwe ê bibefε binen e. Fô me ɳgene nu ε kε ben nulo eto fó kε.”

22 Ε Bojuu mum bife lε, “Wvú nu ke eyu εkolε kew e, no wvú gayte lε fô wen gene nu ε kε beene nulo eto fó kε?”

23 Ε Jisos gay ê bó lε, “Ben nε fokuse fen, ε me nε fiem fowe. Ben nu bonyii bo yî woŋ wvun e. Kε me nu wee wvu yî woŋ wvun e kε.

24 Me nu ε ɳgay wase le ben nu ke ekpweken ente jo bibefε binen. Ben ekeè le ben nu ke ekpweken ente jo bibefε binen fen é ben baa ebee le è nu me wvudvu kε.”

25 Ε bó bife ê wvú lε, “Ε nu wo wvù yεε?” Ε Jisos tfuse lε, “Me nu wee wvù me nse ɳké no nseñe wase εkumε wvú ê ben ε kew foŋkew.

26 Me ɳkeŋke mwεεm nteen mvù è nulo é me enjeme εkumε ben noo mwεεm nteen mvù è nulo é me ensaw ben yî dvu le. Geenən kε me n'yaa nu enge nonen kε. Fieε fì me nseñe ê woŋ nu fì me n'yuw ê wee wvù tum me, ε wvú nu wee kecεεy.”

27 No wvú gay nonen, ε bó farjε yaa kiεε le wvú jemyi ê bó ε è nu εkumε Ice kε.

28 Nonen ε Jisos mum gay ê bó lε, “Seke ben ε ke ε njεyse wase wee wvù diee nu Waawee fowe, é ben emum ekiεε le è nu me wvudvu bô lε kε me ɳgee fieε fimew ê mvuŋgay mwem e kε, le me njemyi nən ε è nu no Icεm yεεyi me.

29 Wee wvù tum me nu bee wvú. Kε wvú baa cinε me le le me enu me εmbeŋ kε, njefo me ɳké no ɳgee fieε sekecii ε è nu fì jee wvú le.”

30 No Jisos jemy $\varepsilon\varepsilon$ mw $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{m}$ mvun n $\varepsilon\mathbf{n}$, ε bonyii nteen lese fitele y $\hat{\imath}$ ye le.

Kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$ bvuse bonyii bvunfaw e

31 ε Jisos mum gay wase $\hat{\imath}$ Bojuu bò to les $\varepsilon\varepsilon$ fitele y $\hat{\imath}$ ye le le, “ ε ben m $\varepsilon\mathbf{y}$ ε no leeme k ε y $\hat{\imath}$ di $\varepsilon\mathbf{w}$ y $\varepsilon\mathbf{m}$ e, ε ben enu naa kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$ bonyii bem bo $\eta\mathbf{g}\mathbf{o}\mathbf{o}$ le,

32 ε ben ke emum eki $\varepsilon\varepsilon$ kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$ ε kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$ kedvu ege ε ben ebuy bvunfaw e.”

33 ε bó tfuse $\hat{\imath}$ wvú le, “Bese nu kfuu di Abla'am e, ε bese ke baa eyuu enu wase bvunfaw e can wee mvu le k ε . Fí ghan n $\varepsilon\varepsilon$ le wo ε s ε no gayte le bese nu ke ebuy bvunfaw e?”

34 ε Jisos tfuse $\hat{\imath}$ bó le, “ ε me ensee $\hat{\imath}$ ben kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$ kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$ le wee tfuu wvù gee kebef ε nu nfwa kebef ε .

35 K ε nfwa k ε m $\varepsilon\mathbf{y}$ no nu wee yew y $\hat{\imath}$ wvú nu y $\hat{\imath}$ le sekeci ε k ε . ε k ε m $\varepsilon\mathbf{y}$ waa yew no nu wee yew yidvu sekeci ε .

36 Non $\varepsilon\mathbf{n}$, ε Waa Nyo' bvuse ben y $\hat{\imath}$ bvunfaw e, tu ben nu ε buy wase bvú le kec $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{y}$.

37 Me $\eta\mathbf{k}\mathbf{e}\mathbf{e}$ naa le ben nu kfuu di Abla'am e, geen $\varepsilon\mathbf{n}$ ε ben gomte k ε keeyu me njefo k ε di $\varepsilon\mathbf{w}$ y $\varepsilon\mathbf{m}$ k $\varepsilon\mathbf{l}\mathbf{k}\mathbf{e}$ naa lo bvudvu y $\hat{\imath}$ yene le k ε .

38 Me njemyi ε $\hat{\imath}$ nu f $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{e}$ f ε me n'y $\varepsilon\mathbf{n}$ $\hat{\imath}$ Ic $\varepsilon\mathbf{m}$, ε ben gee fin $\varepsilon\mathbf{n}$ ε $\hat{\imath}$ nu f $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{e}$ f ε ben yuw $\hat{\imath}$ icen.”

39 ε bó tfuse $\hat{\imath}$ wvú le, “Icee wese nu Abla'am.” ε Jisos gay $\hat{\imath}$ bó le, “ ε ben be nu boom bo Abla'am e, tu ben bee keegee f $\varepsilon\mathbf{e}\mathbf{e}$ ε $\hat{\imath}$ nu f ε Abla'am to gee.”

40 Me nu wee ε me nsee kecεεy kē me n'yuw ê Nyo' ê ben. Geenən, keseen nu ε ben gomte keeyu lo me, ε ke fifin nu fiεε fī Abla'am to gee kε.

41 Ben gee ε è nu fiεε fī icen gee." Ε bō gay ê wvú le, "Kε bese nu boom bò bō boke kuse kε. Bese kεŋke Icee wese mwaanj, ε è nu Nyo'."

42 Ε Jisos gay ê bō le, "Ε Nyo' be nu icee wene, tu ben bee keekoonjke me, njefo me ne ε è nu fô Nyo' le ε nse nto. Kε me nto yî mvungay mwem e kε. Ε tum wvú me.

43 Ε nu nje la wvù ben baa eyuuke fiεε fī me njemyi le kε? Kε è nu njefo ben tune keeyuw diεw yεm e le?

44 Ben nu boom bo icee wene wvù dεwle le, ε fiεε fī ben shieele nu keegee fiεε fī icee wene gomte. Wvú to nu wase wee wvù yuwyi bonyii ε kεw lo foŋkew. Kε wvú kεŋke fiεε keege bō kecεεy kε, njefo ke kecεεy nu naa lo yî ye le kε. Wvú kē dioo mbiayte mbiay no jemyi kε no gee diεw nu, njefo wvú nu wee mbiay nu cee mbiay.

45 Geenən, me nseŋe fiem ε è nu kecεεy, è nse ε fiεε fī ben baa bee me le kε.

46 Ε nu yεε ê ben εntelεŋ wvù nulo eduŋce fiεε fī befe fī me ηge? No fiεε fī me nseŋe ê ben nu kecεεy, è ge la fo ben ebee me le?

47 Wee wvù è nu wee Nyo' kē no yuuke diεw Nyo' le. Fiεε fī ben yaa yuuke kε diεw Nyo' le nu njefo kε ben nu bonyii bo Nyo' le kε."

Jisos to nu wase ε Abla'am sε ke no nu

48 Ε Bojuu mum gay ê Jisos le, “Kε bese be ε see kecεey le wo nu nεn ε wo nu wee wvu Samalia ε nceendaa dεwle nu yî yo le le?”

49 Ε Jisos tfuse ê bó le, “Kε nceendaa dεwle nu yî yεm e kε. Me n'wvumte fiem Icεm, geenεn ε ben yaa wvumte me kε.

50 Geenεn kε è nu le me ηgomte diee dì kuuke fô ekolε kem e kε. Wee nu dvú mwaan̄ wvù gomte fifiε, ε è nu wvú wvù sumtene bonsaw.

51 Ε me ensee è ben kecεey kecεey le è wee yuuke diεw yεm e, wvú saa ke eyuu eyuw wvuŋ kpwe kε.”

52 Ε Bojuu gay ê wvú le, “Bese nu ε kiεε wase keseen le nceendaa dεwle nu yî yo le. Abla'am to nu ε kpwe, ε bonyii bo ntum Nyo' le kpwekεn tεn, wo ε no duu le è wee yuuke diεw yo le, wvú saa ke eyuu eyuw wvuŋ kpwe kε.

53 Wo fele icee wese wvù Abla'am wvù to kpweε, fele tεn bonyii bo ntum Nyo' le bò to kpwekεnεε le? Wo kpwaake naa le wo nu la?”

54 Ε Jisos tfuse le, “Ε me mbensee εkolε kem, tu fifiε nu εcici. Ε nu Icεm wvù bensee me, ε è nu wvú wvù ben duu le è nu Nyo' wene.

55 Geenεn ε ben yaa kee wvú kε. Ε kee kε me wvú. Ε me nε ε ηgay le kε me ηkee wvú kε, tu me nu wee mbiay diεwε ben e. Geenεn, no fí nu, nu ε me ηkee wvú, n'yuuke diεw ye le.

56 Icee wene wvù Abla'am to nu ε no lanjlaŋe le wen nu ke eyεn εdiuw εyεm e. Ε wvú ke yεn, no yuuke njon.”

57 Ε Bojuu mum sεsε le, “Wo nu sε wo nu ε buy

wase bilum mbaanshen ηkuuŋ, ε no nu ε wo to yεn
wase Abla'am e le?"

⁵⁸ Ε Jisos tfuse ê bó lε, "Ε me ensee ê ben kecεey
kecεey lε, ε Abla'am sε keeke enu, nu ε me nu wase."
*

⁵⁹ Ε bó yuw nonen, mum jo εta lε bó etumyε Jisos
dvú. Ε Jisos nyiim mum buy yew ncese le.

9

*Ε Jisos yene εjise wee ε bó to boke wvú ε wvú nu
kenefe*

¹ Ε Jisos ke dioo lene, yεn diemsen mvu le ε bó to
boke wvú ε wvú ε fefe wase.

² Ε boom bew bo ηgoo le bife ê wvú lε, "Labay, ε
to ge yεε kebefε ε bó sε boo wee wvun ε wvú ε fefe
wase? Ε to ge wee wvudvu nuu bwhee bô ice lε?"

³ Ε Jisos tfuse ê bó lε, "Κε è nu lε wee wvun κενεε
bwhee bô ice to nu ε ge kebefε κε. Bó to boke wvú
nonen wvu lε lemme di Nyo' le ke edunjce ye yî ye
le.

⁴ Beene κεηke keelemtè lemme di wee wvù
tumεε me le ε è beε εmvunsheen. Σntaŋ too lo ε è
nu kefew kè wee yaa nulo elem fiεε κε.

⁵ Ε gen ε buy naa seke la le no me nu yî woŋ wvun
e, nu ε me nu n'yuu wvu yî woŋ wvun e."

⁶ No Jisos jeme njeme wvun, mum cuy nceŋ
fokuse, towcε nshe dvú mum yefe εjise ε wee
wvudvu dvú,

^{8:58} 1:1; 17:5 * ^{8:58} Bonyii bo ηwa' le nteen yεne lε fεn nu ε Jisos
joo ε è nu diee dì Nyo' to teje εkolε kew dvú è ηwa' Kensam e 3:14.

^{8:59} 10:31 ^{9:2} Ksm 20:5; Esek 18:20; Luk 13:2, 4 ^{9:3} 11:4

^{9:4} 5:17 ^{9:5} 8:12 ^{9:6} Mak 8:23

⁷ mum gay ê wvú lε, “Genε ecuke ε Ketfum ke Siloam e.” (Diee dì Siloam nu lε, “Bó tum lo.”) Ε wvú mum gen cuke, kase no too yene wase mwεεm e.

⁸ Ε bonyii bò to cee mbew ye le noo bonyii bò to ké no yene wvú le diεwε wee elεkεe le no ghaynene lε, “Wvun nu kε wee wε wvù se ké no shiile lo leke elεkεe le?”

⁹ Ε bomew no gayte lε, “Ε nu wvú.” Bomew lε, “Aay wvú flesene lo wvú.” Ε wee wvudvu gay lε, “Ε nu me wvudvu.”

¹⁰ Nonen ε bó mum bife ê wvú lε, “Ejisε εyo ghan nεε le ε se yene ye?”

¹¹ Ε wvú tfuse lε, “Wee wvù bó teñe le Jisos be ε towcε nshε ε yefe ejisε εyεm dvú, ε gay le me engeñ encuke Siloam. Me ε mum ε ηgen ε ncuke, ejisε εyεm ε mum ε yene ye.”

¹² Ε bó bife ê wvú lε, “Wvú ε fεε?” Ε wvú tfuse lε, “Kε me ηkee kε.”

Ε keηgawsen to εntelεη jo bikuu bi woη e εkumε mvuηgay mvu Jisos e

¹³ Ε bó mum ne jo wee wε wvù to shee nu ε wvú ε fefe gen bô wvú fô Bofalasii le.

¹⁴ Diuu dì Jisos to towcε nshε bvuu yene ejisε wee wvudvu to nu diuu di mbam e.

¹⁵ Ε Bofalasii bodvu bvuu bife ten ê wvú no wvú ghan ejisε εye ε se yene ye. Ε wvú tfuse ê bó lε, “Wvú be ε yefe ejisε εyεm bô nshε, me ε ηgen ε ncuke ε mum ε no n'yene mwεεm e.”

¹⁶ Ε Bofalasii mum gay le, “Kε wee wvun ne fô Nyo' le kε, njefo wvú lemte diuu di mbam e.” Ε bomew gay fibole lε, “Ε nulo é wee wvù gee bibefε

eghan n_{ee} s_e no gee kfuu mvun mw_{ee}m mvù dun_{ci}
bvukuke bvu Nyo' le?" Σ ke_ŋgawsen mum to \hat{e} bó
entel_ŋ.

¹⁷ Σ bó bvuu kase bife \hat{e} wee w_e l_e, "Wo gay fiuwl_e
la ε kum_e wee wvudvu no wvú be ε yene ejis_e eyo?"
 Σ wvú tfuse l_e, "Wee wvudvu nu wee ntum Nyo'."

¹⁸ K_E Bojuu to nu ε bee l_e wee wvudvu to shee nu
 ε wvú ε fefe ε bó s_e yene ejis_e eye k_E. Σ bó ke ghan
tee bw_{ee} bô ice ε bó to.

¹⁹ Σ bó bife \hat{e} bó l_e, "Wvun nu k_E waa wene wvù
ben duu l_e bó to boke wvú ε wvú ε fefe wase? Wvú
ghan n_{ee} ε s_e no yene mw_{ee}m e keseen?"

²⁰ Σ bw_{ee} bô ice tfuse l_e, "Bese kee lo l_e wvun nu
waa wese ε bó to boke ε wvú ε fefe wase.

²¹ Geen_n, no fí ghan wvú ε s_e no yene mw_{ee}m e
keseen nu ε k_E bese kee k_E. Σ k_E bese kee t_{en} wee
wvù yene ejis_e eye k_E. Ben ebife ε \hat{e} nu \hat{e} wvú. Wvú
nu wase wee ε ejis_e ε yuu. Wvú nulo ejeme fô ε kol_e
kew e."

²² Bwee bô ice to gay non_n njefo bó to fane
Bojuu, ε fí nu ε Bojuu to leke wase lo l_e \hat{e} wee mom
lo ε jeme bô diuw we l_e Jisos nu Mboyse wvù Nyo'
to kaw_{ee}, \hat{e} bó ekun lo mwet_{en} yew bunle le.

²³ Σ nu fi_{ee} fí bw_{ee} bô ice to gayee l_e wvú nu wase
wee ε ejis_e ε yuu, l_e bó ebife ε \hat{e} nu \hat{e} wvú.

²⁴ Yí bokan_j e bof_{ee}, ε bó bvuu tee wee w_e wvù to
shee nu ε wvú ε fefe, gay \hat{e} wvú l_e, "See fi_{ee} fi kec_{ee}y
 \hat{e} mbense eg_n \hat{e} Nyo'. Bese kee fis_{ee} l_e wee wvun
nu wee wvù gee bibef_e."

²⁵ Σ wvú tfuse l_e, "K_En_E wvú gee bibef_e, tu k_E me
ŋkee k_E. Fi_{ee} fimwaan_j fí me ŋkee nu k_E l_e me nse

nshee nu ε me ε nfefe, ε keseen nu ε me n'yεne wase
mWεεm e."

²⁶ Ε bó bvuu bife ̂ wvú lε, "Wvú be ge nεε bô wo?
Wvú be ge nεε ε se yene εjise εyo?"

²⁷ Ε wvú tfuse ̂ bó lε, "Me mbe ε nsee wase ̂
ben, ben baa koonke keeyuw ke. Ben bvuu gomte
keeyuw ege la dvú? Ben tεn gomte keenu bonyii
bew bo ηgoo le le?"

²⁸ Ε bó nan'ye lo wvú gay lε, "Ε nu wo wee we
ηgoo. Bese nu fisese bonyii bo ηgoo le bo Muses e.

²⁹ Bese kee lo lε Muses nu ε Nyo' to kε no jemyi
bô wvú. Geenεn wee wvun nu ε kε bese kee jò wvú
buy kε."

³⁰ Ε wee wvudvu tfuse lε, "Abaay, fin nu lo
kenghaw ke fιεε le! Ben duu lε kε ben kee jò wvú
buy e? Geenεn ε wvú ε yene εjise εyεm.

³¹ Beene kee lo lε Nyo' kε yuw bunle wee wvù
gee bibefε kε. Geenεn, ε wee wvumte Nyo', gee fιεε
fi wvú shieele, ε Nyo' eyuuke bunle ye.

³² Ε kεw naa lo no woŋ to kεwεe nu ε bó ke baa
eyuu eyuw wase lε wee nu ε yene εjise ε wee ε bó
to boke ε wvú ε fefe wase kε.

³³ Ε è be baa nu lε wee wvun ne fô Nyo' le, tu kε è
be nulo ε wvú ege fιεε kε."

³⁴ Ε bó gay ̂ wvú lε, "Wo nu ε bó to boke wo
wemen ̂ kebefε εnte, wo ε no gomte keeyεεyi bese
le?" No bó gay nonεn, mum kuŋ wvú ̂ bó εntelenj.

Wee wvù nu kenfefe yî fιεε fi Nyo' le

³⁵ Ε Jisos ke yuw lε bó nu ε kuŋ wase wee wε ̂ bó
εntelenj, ε wvú gom yεn wvú le, bife ̂ wvú lε, "Wo
nu ε lese fitele yî wee wvù diee nu Waawee le?"

36 Ε wvú bife lε, “Wee vvudvu nu yεε icεm? Kε see ē me, wvu lε me enlese fitele yī ye le.”

37 Ε Jisos gay ē wvú lε, “Wo nu ε yεn wase wvú le. Ε ē nu wvú wee wvù ben ε wvú jemyi keseen.”

38 Ε wee vvudvu mum gay lε, “Tata me nu ε nlese.” No wvú gay nonεn, mum tum εnvuw ē wvú fwe nya n'wvum ē wvú.

39 Ε Jisos gay lε, “Me nto yī woŋ vvun e wvu lε bó esaw bonyii, ē bò yaa yεne kε mwεεm e eyεnè, ē bò kpwaake lε bó yεne mwεεm e, etu binfefe.”

40 No Jisos jeme nεn, ε Bofalasii bò to nu mbew ye le yuw mum bife ē wvú lε, “Bese tεn nu binfefe le?”

41 Ε Jisos gay ē bó lε, “Ε ben be nu binfefe, tu can yene be nu bvuyεw ē keba ke kebefε le. Geenεn keseen no ben duu lε ben yεne mwεεm e, nu ε bibefε binεn nu emεy kε enu yī bikuu binεn e.”

10

Jisos nu ncεy njée wvù jee

1 “Ε me ensee ē ben kecεεy kecεεy lε, ē wee leyte ē ketaan̄ ke njée le, ε fanε yaa eley ε ē nu fô diuw ketaan̄ e, ε ben lo yī ketaan̄ e ε se ley, tu vvuwε wee nu cooŋ, nu wee wvù lolé mwεεm mvungay e.

2 Geenεn wee wvù ē cεyte wvú njée kē no leyte fiew ε ē nu fô diuw ketaan̄ e.

3 Wvuwε wee nu wvù wee wvù cεyte diuw ketaan̄ kē yene diuw ketaan̄ ē wvú, ε wvú ley mum tee njée yī ē nu ye ē diee le, ε yí yuw diεw ye, ε wvú mum jo buy dvú.

4 Seke wvú ε bvuse wase njée ye yicii εkfunj, mum no saa fwe teje ε njée yidvu bii wvú le, njefo yí kee diεw ye.

5 Ε kέ dioo nu wee wvu ncεw, yí saa ebi wvú le kε. Ε yí no lewte lo wvú, njefo kε yí kee diεw wee wvu ncεw kε.”

6 Ε Jisos ma ηgan wvun ê bó nonen, ε bó fanjε yaa kiεε fiεε fí wvú jemyi ê bó ê ηgan wvudvu le kε.

7 Nonen, ε Jisos bvuu gay ê bó le, “Ε me ensee ê ben kecεey kecεey le è nu me diuw ketaan fò njée fele.

8 Bonyii bocii bò to saε ê me fwe to nu kε bocoοŋ noo bonyii bò lole mwεεm mvuŋgay e. Nonen ε njée fanjε yaa eyeke fiεε fí bó jemyi kε.

9 Ε nu me diuw ketaan. Ε wee fey yî yεm e ε sε ley, ε wvú ke eboy. Wvú nu ke enu diεwε njee yì buyte gene diekene kaase tuu jim ê ketaan e.

10 Coοŋ kέ no too kε keeoŋ lo, bô keeyu lo, noo keebefe lo bô fiεε. Me nto fiem le bonyii ekeŋkε ε è nu nshii, nshii ε è nu wvù nu ε looce ε yinṣen.

11 Ε nu me ncεy njée wvù jee. Ncεy njée wvù jee kέ nya nshii we keekpwe nje njée ye.

12 Wee wvù bó jo kε lo wvú lemme le, sε è nu wvú ncεy njée, ε njée yaa nu kε ye, kέ yεne ε kuula too, ε wvú mum laŋ njée fεe lo, ε kuula mum shεe kooyε njée ε yimi tawse.

13 Wvú kέ no lewte njefo bó jo kε lo wvú lemme le, ε wvú baa ekpwe fiεε fò njée le kε.

14 Ε nu me ncεy njée wvù jee. Me ηkee njée yì è

nu yem, ε njée yem kee tən me,

¹⁵ leŋleŋ no Icəm kee me, ε me ŋkee tən Icəm, ε me nu ε nya nshii wəm keenkpwe njée njée yem.

¹⁶ Me ŋkeŋke tən njée yimi ε yí baa nu ŋgooyin e kε. ε me ŋkeŋke keento bô yí tən é yí eyuuke diɛw yem e, é ŋgooy njée emum enù mwaaj ε ncey njée nu mwaaj.

¹⁷ Me nu ε nya nshii wəm keenkpwe wvu lε è nulo é me eŋkase enfi nshii wəm jim. ε nce fiee fì Icəm kooŋke me.

¹⁸ Kε wee nu dvú wvu joo nshii wəm kε. ε nyaam me nshii wəm è ŋkon wvu wəm e. Me ŋkeŋke mvuŋgay keenya nshii wəm keenkpwe, ŋkeŋke mvuŋgay keenkase enfi nshii wəm jim. Fifin nu fiee ε è gay Icəm lε me eŋge.”

¹⁹ ε Jisos jeme mwəem mvun nən, ε keŋgawsen bvuu to εnteləŋ jo Bojuu.

²⁰ ε bonyii nteen bó le no gayte lε, “Wvú keŋke nceendaa dəwle, wvú jewte lo. Ben yeke la è wvú le?”

²¹ Geenən ε bomew no gayte lε, “Kε ban bonjeme nu bo wee wvù keŋke nceendaa dəwle le kε. ε nulo é nceendaa dəwle eyene εjise ε kenfefe?”

ε Jisos duŋce lε wen nu Waa Nyo'

²² ε è ke no nu kefew ke Ɲkaw mvu keekume no bó to kasee yene yew ncese Jelusaləm,

²³ ε Jisos gen no ghanci fô yew ncese le, fô cile Saamun e. Sekekie to nu kefew ke kenton e.

10:15 Mat 11:27 **10:16** 11:52; Yesa 56:8; Esek 34:23-24; 1Bi 2:25

10:17 3:35; 5:18 **10:18** 4:34 **10:19** 9:16 **10:20** 8:48 **10:23**

24 Ε Bojuu nε to gem wvú tase, bife ̄ wvú lε, “Wo nu ke ecine ̄ bese emεy engemtene nεn egen ebuy nεε? Ε ̄ fεn nu wo Mboyse wvù Nyo' to kawεε, ̄ wo see lo ̄ bese teytet.”

25 Ε Jisos tfuse ̄ bó lε, “Me nu ε nsee wase ̄ ben, ben ε fajε yaa bee kε. Dilemme dì me ηgee ̄ diee di Icεm e nu ε dí duŋci wee wvù ̄ nu me.

26 Geenεn ben baa bee, njefo kε ben nu ηgoo njée yεm e kε.

27 Njée yεm kέ no yuuke diεw yεm e. Me ηkee yí, ε yí bii me le,

28 ε me nyaa nshii wvù mεy lo ̄ yí. Kε yí nu ke eyuu ela kε. Ε wee yaa nu dvú wvù nu ke eyuu elo yí can yεm e kε.

29 Icεm wvù nya njée yidvu ̄ me fele wee tfuu, ε wee yaa nu dvú wvù nulo elo yí can ye le kε.

30 Ε bee Icεm nu fιεε fimwaanj.”

31 Ε Bojuu bvuu jo εta keetumyε wvú dvú.

32 Ε Jisos bife ̄ bó lε, “Ben nu ε yεn wase dilemme dì jee nteen dì Icεm gay lε me engeè. Ε nu dì la dì ben gomte keetumyε me nje dí?”

33 Ε bó tfuse ̄ wvú lε, “Kε bese tumyi wo ε ̄ nu nje lemme dì jee dì wo ge kε. Bese tumyi wo ε ̄ nu njefo wo beete bô diee di Nyo' le. Wo nu kε lo wee wvu wum, duu lε wo nu Nyo'.”

34 Ε Jisos tfuse ̄ bó lε, “Kε fι nu ε bó ε saŋ ̄ Nwa' wene bonci le ε Nyo' jemyi jó lε, ‘Me nu ε ηgay lε ben nu bonyo” le?

35 Nyo' teŋe bonyii bodvu lε bonyo', ε è nu kε bó bodvu bò diɛw ye to gεne fô bó le, (ε beene kee lε kε fiɛε fí nu ê Njwa' Nyo' le nulo ekumεn kε.)

36 No fí nu nonen, è no nu nje la wvù ben gayte ê wee wvù Ice nu ε caw ε tum yî woŋ wvun e lε wvú beete bô diee di Nyo' le kε njefo wvú nu ε gay lε wen nu Waa Nyo'?

37 ε me nu nsε me ηgee ε è nu dilemme di Icεm e, fo ben ebee me le kε.

38 Geenεn ε è nu lε me ηgee ε è nu dí, é ben baa cim bee me le, é ben bee dí le, é ben emum eloocε ekiεε ntay lε Icεm nu yî yεm e, ε me nu yî Icεm e.”

39 ε Bojuu bvuu no gomte keekoo wvú, geenεn ε wvú lemten can yibole.

40 ε Jisos bvuu gen lente tu Joo Joodan kewwu keki fò Jon to yawεε eleese bonyii ê joo, no nu jó.

41 ε bonyii nteen no too yεne wvú le. ε bô ke ne gay le, “Jon to baa ge naa fiɛε fimew fí dunçi bvukuke bvu Nyo' le kε. Geenεn fiɛε ficii fí wvú to jemyi εkumε wee wvun to nu naa kecεεy.”

42 Nonεn ε bonyii nteen lese fitele yî Jisos e jó.

11

Ε nsaa Jisos wvù Laasalus kpwe

1 Wee mvu wvù diee to nu Laasalus to nu ε nε no cεmte. Wvú to nu wee wvu ntεw wvù Bεtani le, cee jó bô jéme ye yì è to nu Maalia bô Maata.

2 Maalia wvun wvù waa bwēe wvù Laasalus to cεmte, nu wvù to yefεε bikaa bi Tata le bô nfiey wvù shfuuŋkene, sho bô yvuw ye εkolε.

3 No wvú to cemte nonen, ε jéme ye yidvu mum ciinse ntum fô Jisos e le, “Tata, we wvù è nu fitele fiuw cemte lo.”

4 Ε Jisos dioo yuw ntum wvudvu, gay le, “Kε kencem kin nu ke kpwe le kε. Kí nu ke edunce ε è nu bvukukε bvù è nu bvu Nyo' le, wvu le Waa Nyo' nulo ekεŋke diee dì kuuke nje kí.”

5 Jisos to kooŋke Maata bô waa bwhee wvù Maalia noo Laasalus baay.

6 Geenən, seke wvú to yuwεε le Laasalus cemte lo, ε wvú bvuu ce fò wvú to nu ediuw εfaa.

7 Ejim jodvu, ε wvú gay ê boom bew bo ηgo le le, “Beene ekase etu jim Judea.”

8 Ε bō bife ê wvú le, “Labay, è nu ke foguu foguu nen wvù Bojuu se gomte keetumyε wo bô eta é wo ekpwe, wo ε bvuu ε no tuu jó le?”

9 Ε Jisos tfuse ê bō le, “Kε bontam bo kefew e nu ke yuufe ncow bofεε yî diuu le le? Ε wee lene εmvunsheen, tu ke è nulo é wvú ebaytεn yî fιεε le kε, njefo n'yuu wvu yî woŋ wvun e yeese wvú.

10 Geenən, é wee lene entaq, tu è nelo é wvú ebaytεn, njefo ke wvú keŋke n'yuu ke.”

11 No wvú jeme nonen, mum gay ê bō le, “Nsaa yesebeene wvù Laasalus nu ε lefe wase, geenən ε me nu enqen enkamse wvú yî nyii didvu le.”

12 Ε boom bew bo ηgo le gay ê wvú le, “Tata, é è fεn nu le wvú nu ε lefe, tu wvú nu ke ebonen.”

13 Jisos to jemyi ε è nu εkumε kpwe Laasalus, geenən ε bō no yuuke le wvú jemyi ε è nu εkumε nyii dì nyii.

14 Ε Jisos mum jeme lo ê bó teytēy lε, “Laasalus nu ε kpwe wase.

15 Geenēn ε me n'yuuke njoŋ nje yene lε kε me nse nu fó kε, wvu lε ben elese fitele yî yem me. Beene egenè lε jó.”

16 Ε Toma wvù bó to teŋe diee diew dimew lε Emam, gay ê bomew boom bo ŋgoo le lε, “Beene egen tən wvu lε beene nulo ekpweken beene ε bō.”

Ε Jisos bvuse Laasalus yî kpwe le

17 Ε Jisos ke fese fó, yuw lε Laasalus nu ε ce wase ê jem εdiuw εna.

18 Betani jan to nu mbew Jelusaləm e kε diɛwε bomay bofεε nən.

19 Ε Bojuu nteen to to fô Maata bô Maalia le keecam shen bô bō yî kpwe waa bwee bō le.

20 Ε Maata ke dioo yuw lε Jisos too lo, ε wvú mum buy keegen é bô wvú etasen, geenēn ε Maalia mey yew.

21 Ε Maata gen gay ê Jisos lε, “Tata, é wo se bee enu fən, tu kε waa bwεem se nu ε kpwe kε.

22 Geenēn, ε me ŋkee lε keseen wvun nu ε naa la fi wo ε ləke ê Nyo' nu ε wvú nulo enya ê wo.”

23 Ε Jisos gay ê wvú lε, “Waa bwoo nu ke ebuy yî kpwe le.”

24 Ε Maata gay ê wvú lε, “Me ŋkee naa lo lε wvú nu ke ekase ebuy diuu di fokeməse dì bonyii nu ke ebuyte yî kpwe le.”

25 Ε Jisos gay ê wvú lε, “Ε nu me wvù bvuse bonyii yî kpwe le, ε è nu me nshii. Wee wvù nu ε

lese fitele yî yem e nu ε wvú cim kpwe lo, é wvú ke enu dvú,

²⁶ ε naa yee wvù nu dvú keseen ε wvú ε lese fitele yî yem e, yaa nu ke ekpwe ke. Wo nu ε bee nonen e?"

²⁷ ε wvú bee le, "Εε Tata, me nu ε mbee le wo nu Mboyse wvù Nyo' to kawee. Wo nu Waa Nyo' wvù to nu keeke eto yî woŋ wvun e."

²⁸ No Maata gayee nonen, mum gen tee Maalia wvù waa bwee, jeme ē wvú fokuəku le, "Wee N'yeeyi nu wase fən, ε wvú teŋe wo."

²⁹ No wvú yuwee nonen, mum cuſe lo ye we keegən eyen wvú le.

³⁰ ε to nu ε Jisos baa ley wase ntew e ke. Wvú to bεε ke fō fō Maata to gεnεε yεn wvú le.

³¹ ε Bojuu bō to nu bō bo Maalia camte shen dioo yεn no wvú cuſe ye ε buy yew, ε bō mum no bii wvú le kpwaake le wvú gεne fō jem keegən ebeeble fō.

³² ε Maalia ke gen fεse fō Jisos to nu, yεn wvú le, mum gbwe bikaa biew e gay le, "Tata, é wo se bee enu fεn, tu ke waa bwεεm se nu ε kpwe ke."

³³ ε Jisos ke dioo yεn no wvú beeble, ε Bojuu bō to biε wvú le beeble tεn, ε fεe fidvu shiw fitele fiew baay, ε ye befe wvú.

³⁴ ε wvú nε bife le, "Ben dwey wvú fεe?" ε bō gay ē wvú le, "Tata, to eyen."

³⁵ ε Jisos bee kpwe.

³⁶ ε Bojuu yεn nonen gay le, "Ben etaa eyen no wvú se kooŋke wvú."

³⁷ Geenεn ε bomew kaa gay le, "Kε è se nulo é wvú wvù to yen'yee ejise kenfefe, etaŋ wee wvun fo wvú

ekpwe le?”

³⁸ Ε fitele fiew bvuu shiw baay. Ε wvú ne gen fese fô jem. Jem yin to nu tfum ε bô ε baŋ diuw wvudvu bô kebwhee ke tε le.

³⁹ Ε Jisos gay lε, “Ben ecake tε die.” Ε Maata wvù jeme wee kpwe gay ē Jisos lε, “Tata, keseen nu ε wvú samte wase. Ε nu wase ediuw εna no wvú se kpweε.”

⁴⁰ Ε Jisos bife ē wvú lε, “Me mbe ε ŋgay kε ē wo lε ē wo nu ε lese fitele yî yem e, ē wo ke eyεn bvukukε bvù ē nu buv Nyo' le?”

⁴¹ Nonεn, ε bô mum cake tε didvu. Ε Jisos cake εjise we gay lε, “Icem, me nyaa keyoone ē wo no wo nu ε yuw bunle yem.”

⁴² Me ŋkee naa lε wo kē no yuuke kε bunle yem sekeci. Geenεn, me njemyi fin ε ē nu nje bonyii ban bò leemene fεn, wvu lε ē nulo ē bô ebee lε ē tum wo me.”

⁴³ No wvú jeme nonεn, fuŋ bô diεw yì tεmyi lε, “Laasalus, buyε!”

⁴⁴ Ε wee wvù to kpweε wase wε mum buy, ε can ye bô bikaa nu ε bô ε njim bô njaw ndvú, ε njim ten bvushiw bwew bô njaw ndvú. Ε Jisos gay ē bô lε, “Ben efay wvú, ecine ē wvú egεne.”

Ε bikuu bi woŋ e jo nsey keeyu Jisos

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Ε Bojuu nteen bò to toe ē Maalia le dioo yεn fiεε fi Jisos ge, mum lese fitele yî ye le.

⁴⁶ Geenεn, ε bomew kaa gen fibole yεn ε ē nu Bofalasii le, see ē bô fiεε fi Jisos ge.

⁴⁷ Ε bocee ncese bo baay baay bô Bofalasii mum

kum bikuu bi woŋ e jeme lε, “Beene nu ege nεε? Wee wvun gee mwεεm nteen mvù duŋci bvukukε bvu Nyo' le.

48 Ε beene cine lo wvú ε no gεne dvú fwe, tu bonyii bocii nu ke eghan elese fitele yî ye le, é bonyii bo Lum ke enε eto ebvuw bvudvuu bvù yuule bvusεεbeene bô ketum kesεεbeene.” *

49 Geenεn, ε wee mvu bó le wvù diee to nu Kayfas, wvù to nu εkolε ke bocee ncese le kelum kekiε le nε gay fiew ê bó lε, “Kε ben kee naa lo fiεε kε.

50 Kε ben kee lε fí jee fô ben e lε wee mwaanj ekpwe fô bonyii le bocii εfey fo ketum kecii ela lo le?”

51 Kε Kayfas to jemyi fiεε fin bô bvufee bvù è nu bwew kε. Wvú diεwε εkolε ke bocee ncese le kelum kekiε le to jemyi nεn teete ε è nu ntum Nyo' lε Jisos to kεŋke keekpwe fô ketum ke Bojuu le.

52 Ε è yaa mεy kε fô ketum kedvu le mεy kε, wvú to kεŋke keekpwe keebaancε boom bò è nu bo Nyo' le bocii bò nu bitum bimew e, é bó enù yî fiεε le fimwaanj.

53 Ε kεw εbvubwε le, ε bikuu bi woŋ e mum kεw no joo nsey no bó nu ke eghan se yu Jisos.

54 Nonεn, ε Jisos faŋε yaa ebvuu eghane ya le enteleŋ jo Bojuu kε. Ε wvú ne fiew jó gεn ketum kemew kε nu mbew woŋ monshεεm e ε bô boom bew bo ḡgoo le no cee jó kelaante kemew e ε bô teŋe lε Efεlεm.

* **11:48** Bó to fane nonεn njefo é Bojuu to beŋe lo lε Jisos nu Mboyse, é bô ke emum enε ekεw diuw bô bonyii bo Lum bò to saake bô wvu lε wvú ebvuse bô can bonyii bo Lum bodvu le. **11:49** 18:14 **11:52**

10:16 **11:53** 5:18 **11:54** 5:13; 7:1

55 Ε Nkaw Bojuu wvu Daŋεfey ke no too wase nceencee, ε bonyii no nən'yi biba le bene Jelusaləm ε diuu din se keetoo keekfum bikuu bibole.

56 Ε bó gen kew no gomte Jisos biwci εbonεbon no bó to leemene fô yew ncese le gayte lε, “Ben kpwaake lε la? Ke wvú nu eto fô nkaw wvun e le?”

57 Ε to nu ε bocee ncese bo baay baay noo Bo-falasii ε nya wase nci lε é wee nu dvú wvù kee fô Jisos nu, é wvú ge ε bó kieε, wvu lε è nulo é bó ekoo wvú.

12

Ε Maalia yefe Jisos Betani (Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

1 Ε è ke no shεete wase εdiuw εsoocaan é emum enu kefew ke Nkaw Daŋεfey e, ε Jisos ne gen ntεw wvù Betani le jò Laasalus wvù Jisos to bvusεε yî kpwe le to nu.

2 No wvú gen jó, ε bó fε mwεem mvudien keetεw wvú dvú. Ε Maata no nu wee gawe ε Laasalus nu wee mvu ηgoo bonyii bò to shiileε no diekene bô bo Jisos e.

3 Ε Maalia ke mum ne jo fikaa fi nfley mvu wvù shfuunjene le, yefe bikaa bi Jisos e dvú, sho bô yvw yε kolε. Nfley wvun to lumte naa baay, ε bô kene bô naad εwvunεwvun. No wvú yefe nonen, ε yew yidvu ne no shfuunjene lo εnte yicii.

4 Ε Judas Iskaliot wvù to nu wee ηgoo boom bo Jisos e, (wvù to ghanεε egese wvú) kaa ne gay lε,

5 “Ε be ge la fo bô egese lo nfley wvun bodanali

gee tε, enya bigew bidvu ê bonyii bò fuute?”

⁶ Kε Judas to jemyi nən lε wen kεŋke shiee fô bonyii bò fuute le kε. Wvú to nu cooŋ ε è to nu wvú wee wvubo εkεlε, ε wvú to kε no leese kebo jó fici εkolε kew dvú.

⁷ Ε Jisos gay lε, “Cine wvú le. Wvú be gεke nfiey wvun nən keeseyse ε è nu ndwey wεm dvú.

⁸ Bonyii bò fuute nu ke enu kε ben ε bó sekecii, geenən kε me nu ŋke enu beene sekecii kε.”

⁹ Ε kebombom ke Bojuu le ke yuw lε Jisos nu jó, ε bó mum to jó. Kε bó to to kε ε è nu nje Jisos maaŋ kε. Bó to to tən keeyen Laasalus wvù Jisos to bvusee yî kpwe le.

¹⁰ Nonən, ε bocee ncese bo baay baay no kaake lε bó nu eyu tən Laasalus,

¹¹ njefo è to nu nje wvú wvù Bojuu nteen to cin'yi bó le leese wase fitele ε è nu yî Jisos e.

Ε Jisos ley Jelusaləm diεwε Nfon e

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Ε εkfuŋ buy yuu, ε kebombom ke bonyii le kε to toε fô ŋkaw e yuw lε Jisos nu ê je too Jelusaləm.

¹³ Ε bó mum jo bidaayεε buy keegεn efisεn wvú ê je. Ε bó gen no wvuuyi gayte lε, “Eeeee, mbense enù fô Nyo' le lεεε! Nyo' nu ε laŋ kembonən yî wee wvù too ê diee di Tata le lεεε! Ε nu wvú Nfon wvu Islael lεεε!”

¹⁴ Ε Jisos gom waa kembεεbey, ben. Ε fí mum no nu no bó to saŋεε lε,

¹⁵ “Bonyii bo Sayon, fo ben efanè kε.

Ben etaa eyεn, Nfon wene too lo,

ε wvú ε ben yî waa kembeebey e.”

¹⁶ Ké boom bo Jisos e bo ŋgoo le to nu ε kiεε fiεε fi fiεε fin duŋci foŋkew ke. Ε Jisos ke dioo ley wase bvukuke bwew e, ε bó mum kume le bó to saŋ fiεε fin ε è nu ekumε wvú, ε fí ε kooy wase bô wvú ke no bó to sanjeε.

¹⁷ Kebombom kè to nu bô bo Jisos diuu dì wvú to teŋεε Laasalus ê jem bvuse yî kpwe le to nu ε gεn bô nsee no bó to yεnεe.

¹⁸ Ε shiee wvù kebombom kedvu to buyεε keegεn efisen wvú ê je to nu nje bó to nu ε yuw le wvú to nu ε ge fiεε fin fi duŋci bvukuke bvu Nyo' le.

¹⁹ Ε Bofalasii yεn nen mum no jemyi εbonebon le, “Ké ben nu ε yεn? Ke fiεε nu dvú fi è nulo é ben ebvuu ege ke. Woŋ tfuu nu ε shfum wase ε bi wvú le.”

Ε Boglek bomew no shieele keeyεn Jisos e

²⁰ Bonyii bomew to nu ŋgoo bonyii bò to benεε Jelusalεm keebunle Nyo' kefew ke ŋkaw e kin ε è nu Boglek.

²¹ Ε Boglek ban gεn yεn Filew wvù to nεn'yεε ê kelaante kè Besayda le ê keba kè Galilee le, gay ê wvú le, “Ngaywee, bese shieele keeyεn Jisos e.”

²² Ε Filew mum gεn be Andulu dvú, ε bô wvú mum gεn see ê Jisos.

²³ Ε Jisos tfuse ê bó le, “Kefew nu ε kocεn wase kè wee wvù diee nu Waawee nu ekeŋke diee dì kuuke.

²⁴ Ε me ensee ê ben kecεεy kecεεy le, é ŋgow fiεε baa egbwe yî nshε le ekpwe, é yí emεy ke enu

yí εmbeŋ. Geenən é yí kpwe lo, é yí ke eyum myuntam nteen.

25 Wee wvù koonke nshii we baay nu ke elase nshii wvudvu, ε wee wvù bane nshii we yí woŋ wvun e nu ε wvú gεele lo keeke ekeŋke nshii wvù mey lo.

26 ε wee lemte me le, tu wvú keŋke keebii me le, ε naa fεε fò me nu, é wee wεm lemme enù tεn fó. ε wee lemte me le, tu Icεm nu ke ebuw wvú.”

Ε Jisos jeme εkumε kpwe ye

27 ε Jisos ne gay le, “Keseen nu ε fitele buuke lo me. ε nulo é me eŋgay le la? Le Icεm ebvuse me εnte jo kefew ke ηgew e kin e? 'Aay, è nu nje kefew kedvu kin wvù me nto ntoε.

28 Icεm, gee é diee diuw ekuuke.” No wvú jeme nonεn, ε diεw shii fowe le, “Me nu ε ηge wase dí ε no kuuke, ε me mbεε ηke embvuu eŋge.”

29 ε kebombom kè to leeme fó dioo yuw diεw yidvu, gay fibole le, “ε baykene jaŋ.” ε bomew gay le, “ε jemyi nceendaa Nyo' ê wvú.”

30 ε Jisos tfuse le, “Diεw yin to nje yene. Kε yí to nje yεm kε.

31 Keseen nu wase kefew kè bó nu esaw woŋ wvun. Keseen nu ε bó nu eshwaw nfon wvù saake woŋ wvun.

32 Geenən ε fiem nu ε seke bó ε ke ε njεyse me fowe, é me eŋgufe bonyii bocii é bó eto yí yεm e.”

33 Jisos to jemyi nonεn duŋci ε è nu kfuu kpwe yì wvú nu ke ekpwe.

34 Ε kebombom ke bonyii le tfuse ê wvú lε, “Bese yuuke ê Nwa' bonci le lε Mboyse wvù Nyo' to kawεε nu ke efele. Wo ε ghan nεε ε se no duu le bó keŋke keeke njεyse wee wvù diee nu Waawee fowe? Wee wvù diee nu Waawee wvudvu nu wvù la?”

35 Ε Jisos gay ê bó lε, “N'yuu nu enu ben ε bó ke yî kefew e caan. Ben emum elenè no ben keŋke n'yuu ben ε bó, fo kejiwε ke nε ebaŋ ben. Kε wee wvù lene ê εjiwε le kε no kee fô wvú gεne kε.

36 No ben keŋke n'yuu ben ε bó, ben ebee n'yuu wvun e, wvū le ben emum enu boom bo n'yuu le.”

*Diew Jisos nu ke esaw wee wvù nu ε fan keefisεn
diew yidvu*

No Jisos jemyεε mwεεm mvun nεn, mum nε gεn nyiim.

37 Naa no wvú to nu ε cim ge mwεεm nteen mvù duŋci bvukukε bwew ε bó yεn, bó to baa lese fitele yî ye le kε.

38 Ε fí to nu nonεn wvū le fí ekocεn no Yesaya wvù wee ntum Nyo' to jemyεε lε,
“Tata, ε nu yεε dvú wvù nu ε bee fíεε fí bese jemyi le?

Ε ε nu ê baa wvù Tata nu ε duŋce mvuŋgay mvu kebo kew e?”

39 Nonεn ke ε to nulo ε bó elese fitele yî ye le kε, njefo Yesaya to nu ε bvuu jeme bvudvuu bvumew e lε,

40 “Wvú nu ε baŋ ejisε εbo,
ε ge mvuntelem mvubole ε no lεε,
wvū le fo bó eyεnè mwεεm e bô ejisε εbo,

12:34 Mben 89:36-37; 110:4; Esek 37:25; Jon 12:23; 3:14 **12:35**
7:33; 8:12 **12:36** 5:13 **12:37** 16:9 **12:38** Yesa 53:1; Lum
10:16 **12:40** Yesa 6:10

ekeè mwεεm ê mvuntelem mvubole,
ekase etu jim é me enfε bó.”

41 Yesaya to jemyi mwεεm mvun njefo wvú to nu ε yen wase bvukuke bvu Jisos e, mum no jemyi ekumε wvú.

42 Naa no bonyii to baa cim nu keelese fitele yî Jisos e, nu ε bonyii nteen bò to nu naa bikuu bi woŋ e to lese fitele yî ye le, geenεn faŋε yaa nu keejeme bô dew yibo kε, njefo bó to fane Bofalasii lε fo bó ke ekuŋ bó yew bunle le.

43 Ε bó to fane nonεn njefo bó to kooŋke keekεŋke mbense ε è nu wvù nεn'yi fô bonyii le εfey keekεŋke ε è nu wvù nεn'yi fô Nyo' le.

44 Ε Jisos ne fuŋ foweeewe gay lε, “Wee wvù nu ε lese fitele yî yεm e, nu ε wvù yaa lese ε è nu yî yεm e kε. Wvù lese ε è nu yî wee wvù tum me le.

45 Ε wee yen me le, tu wvù yen ε è nu wee wvù tum me le.

46 Me nu ε nto ê woŋ jan diεwε n'yuu le wvu lε naa yεε wvù nu ε lese fitele yî yεm e wvù saa ebvuu emεy enu ê εjìwε le kε.

47 Ε wee yuw diεw yεm, ε faŋε yaa egεε, me nsaa enlese wvù ηgεw e kε, njefo kε me nto nto keenlese bonyii bo yî woŋ wvun e ηgεw e kε. Me nto nto keemboyse lo bó.

48 Wee wvù nu ε ma me ε faŋ keefiisεn diεw yεm kεŋke fiεε fì nu ke esaw wvù. Diεw yì me nu ε njeme ê wvù nu fiεε fì nu ke elese wvù ηgεw e diuu di fokemεse.

49 Fí nu nonen njefo kε me njemyi ε è nu ê mvuŋgay mwem e kε. Icem wvù tum me nu wvú wvù gay lε me enjemyì, ε è nya wvú fiεε fì me enjemyì, ε see no me enjemyì.

50 Ε me ñkee lε fiεε fì wvú gay lε me enjemyì nu fì nyaa nshii wvù mεy lo. Nonen fiεε fì me njemyi nu fì Icem nu ε gay lε me enjemyì.”

13

E Jisos cuke bikaa bi boom bew bo ñgoo le

1 Ε è ke no nu wase bvù εkfun nu ebuy eyuu é emum enu Nkaw Dañefey, ε Jisos kiεε le kefew kè wen nu ecine woŋ wvun e, ekase egen fô Icee wen e nu ε kocen wase. No wvú to kooŋke bonyii bò è to nu bew yî woŋ wvun e, ε wvú koŋ bò gεn mεse.

2 Ε bò ke no diekene fokiegwu, ε dεwle ε lese wase ñkpawacε è fitele fi Judas wvù waa Semon Iskaliot e le wvú egese Jisos.

3 No Jisos to kee wase lε Icee wen nu ε nya wase mwεεm mvunciim can wen e, bô lε wen to ne fô Nyo' le ε wen kaase tuu jim fô Nyo' le,

4 ε wvú mum ne ê we jo mwεεm mvudien, baayε bikum biew, jo ndvu yì bò shole ye dvú, seŋ yî mvuntem e,

5 mum tfuw joo ê ñkaa le, kεw no cuke bikaa bi boom bew bo ñgoo le dvú, shole bô ndvu yì wvú to seŋε yî mvuntem e yε.

6 Ε wvú ke cuke to buy fô Semon Bita le, ε wvú bife ê wvú le, “Tata, è nu ecukε wo bikaa biem e?”

7 Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Ke fíee fí me ñgee nu ε wo nulo ekiεε keseen ke. Wo nu ke ekiεε ε è nu εjim.”

8 Ε Bita gay ê Jisos lε, “Ke è nulo é wo ke eyuu ecuke bikaa biem ke.” Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Ε me mbaa encuke wo, wo saa ekeŋke fíee bee wo ke.”

9 Ε Semon Bita mum gay ê Jisos lε, “Tata, ε è fεn nu nonεn, tu ke wo nu ecuke ke ε è nu bikaa biem maan̄ ke. Wo nu ecuke tεn can yεm bô εkolε kem fó.”

10 Ε Jisos gay ê wvú lε, “Wee wvù nu ε cuke wase ye nu ε wvú yuule wase ye yicii, ε shiee yaa bvuu nu keebvuu ecuke εfey bikaa ke. Ben nu ε ben yuule wase, geenεn ke è yaa nu ben bocii bò yuule ke.”

11 Jisos to jemyi nonεn njefo wvú to kee wase wee wvù nu ke egese wvú. Ε nu fíee fí wvú to gayεε lε, “Ke ben yuule bocii ke.”

12 Ε Jisos ke mεse cuke bikaa bibole, tfume bikum biew, kase gεn tu fô bvudvuu bwew e, mum bife ê bô lε, “Ben nu ε kiεε fíee fí me ñge fô ben e fin e?”

13 Ben teñe me lε Wee N'yεεyi bvuu teñe lε Tata, ε ben teñe ε è nu lεn nonεn njefo ε nu fíee fí me nu.

14 Ε me wvù nu Tata wene bvuu nu Wee wene N'yεεyi nu ε cuke bikaa binεn, tu ben tεn kεŋke keecukè bikaa bi wee noo wee le.

15 Me ñge nonεn nduŋci lo ê ben lε ben egeè ten no me ñge fô ben e.

16 Ε me ensee ê ben kecεey kecεey lε ke waa lemme kε no kuuke fele cee εkolε we ke, ε ke wee

wvù bó tum lo ké no kuuke tən fele wee wvù tum
wvú kε.

17 Ε ben kee mwεεm mvun, ε no gee mvú, ε njon
wvu baay enu wene.

18 Kε me njemyi ε è nu εkumε ben bocii kε. Me
ŋkee bonyii bò me nu ε ncaw. Geenεn, ε fí nu lε fíεε
fí nu ê Nwa' Nyo' le kεŋke keeke eto ekocεn no bó to
saŋee lε, ‘Wee wvù diee mwεεm mvudien mwem
nu ε ne ε no bii bikaq biem e.’

19 Me nseŋe fíεε fin ê ben keseen é fí sε keeke
ekooyi, wvu lε fí ke dioo ε kooy, ε ben emum ebee
lε è nu naa me wvudvu.

20 Ε me ensee ê ben kecεεy kecεεy lε wee wvù nu
ε fiisεn naa wee wvù la wvù è tum me, nu ε wvù
fiisene ε è nu me. Ε wee wvù fiisene me fiisene ε è
nu wee wvù tum me.”

Ε Jisos duŋce wee wvù nu egese wvú

21 No Jisos jeme mwεεm mvun nεn, ε fitele nε
no buuke wvú. Ε wvú nε jeme lo teytay gay lε, “Ε
me ensee ê ben kecεεy kecεεy lε wee mvu ben e nu
egese me.”

22 Ε boom bew bo ŋgoo le nε no taayne ye maa
laa wvú jemyi ε è nu wee wvù la lε.

23 Wee mvu ŋgoo boom bo Jisos e wvù Jisos to
koonke to yeeme diekene naa mbew ye le. *

24 Ε Semon Bita kpwase wvú gay lε wvú ebife ê
Jisos lε laa wvú jemyi ε è nu yεε lε.

25 Nonεn ε wvú yeem gen yî Jisos e bife ê wvú lε,
“Tata, ε è nu yεε?”

13:17 Jεm 1:25 **13:18** Mben 41:9; Jon 17:12 **13:19** 8:24;
14:29; 16:4 **13:20** Mat 10:40 **13:23** 19:26; 20:2; 21:7, 20

* **13:23** Keeshii ediekene nu ε Bojuu to kέ nshii fokuse, yeem lo
keba kemwaŋ sε no diekene.

26 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Ε nu wee wvù me nu enguse bleed encuw ê nshew mbase le enya ê wvú.” Nonen ε wvú mum cuw bleed ê nshew mbase le nya ê Judas wvù waa Semon Iskaliot.

27 Kε no Judas fi bleed wvudvu nən, ε Satan mum ley yî ye le. Ε Jisos gay ê wvú le, “Yanjsen ege fiee fi wo gomte keege.”

28 Wee mvu ḥgoo bó le to baa kiee fiee fi wvú jemyi ê wvú nonen kε.

29 Bomew to kpwaake le no Judas to nu wee wvù gεele ekεle nu ε Jisos jemyi ê wvú le wvú egen eguy mwεem mvù bó shieele keedie Nkaw dvú, kεnεe le wvú egen enya fiee ê bonyii bò fuute.

30 No Judas fi bleed wvudvu nonen ε die, mum buy lo kaŋ mwaan̄ gen. Sekekiε to nu wase εntaŋ.

Ε Jisos tefe kpwe ê boom bew bo ḥgoo le

31 No Judas buyee wase gen nonen, ε Jisos shee gay le, “Keseen nu ε bó nu ekew eyene bvukukε bvu wee wvù diee nu Waawee le, emum eyene ten bvukukε bvù è nu bvu Nyo' le yî ye le.

32 Ε bó yεn bvukukε bvu Nyo' le yî ye le, tu Nyo' nu eduŋce ten bvukukε bvu Waa we le yî wvú wvù Nyo' le. Ε wvú nu eduŋce lo kaŋ mwaan̄.

33 Boom bem, me nu enu beene kε wase yî kefew e nən caan. Ben nu ke eshee egom me saa eyen kε. No me nto ḥgayee ê Bojuu, nu no me ḥgayte ê ben keseen le, ‘Fô me ḥgene nu ε kε ben nulo eto fó kε.’

34 Me nyaa nci ê ben, ε è nu nci wvu fwε le ben dioo ε shee no konjenè. Ben ekojenè kε naa lεŋlεŋ no me nu ε ḥkon̄ ben.

³⁵ Ε ben shεke ε no konjene nonen, é fifin ege é bonyii bocii emum ekiee lε ben nu boom bem bo ηgoo le.”

Ε Jisos gay lε Bita nu ke ema wen

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Ε Semon Bita mum bife ê Jisos lε, “Tata, wo gεne ε è nu fεε?” Ε Jisos tfuse lε, “Fô me ηgεne nu ε kε è nulo é wo ebi me le keseen kε. Wo nu ke esheε sε bi.”

³⁷ Ε Bita kase bife ê wvú lε, “Tata, kε è nulo é me mbi wo le keseen njela? Me nu ηke enya nshii wεm keenkpwe nje yo.”

³⁸ Ε Jisos Bife ê wvú lε, “Wo nulo enya nshii wo keekpwe nje me? Ε me ensee ê wo kecεey kecεey lε kε nyimshie nu ke etoŋ sε wo ε ma wase me bokan botete kε.”

14

Jisos nu Je yì gεne fô Nyo' le

¹ Ε Jisos bvuu jeme ê boom bew bo ηgoo le lε, “Fo ben ecine é mvuntelem mvunen ebuuke kε. Ben elese fitele yî Nyo' le, elese tēn fitele yî yem e.

² Yew dvu Icem, nu ε bibuw nu dvú nteen. Ε fí be baa enu nonen, tu me mbaa ηgayte lε me ηgεne nseyse bvudvuu ê ben kε.

³ Ε me nu ndioo ε ηgen ε nseyse bvudvuu ê ben, enkase ento enjo ben é beene enu, wvu lε fò me nu, é ben enù tēn fó.

⁴ Ε ben kee wase je yì gεne fô me ηgεne.”

⁵ Ε Toma mum gay ê wvú lε, “Tata, kε bese kee fô wo gεne kε. Bese nu eghan neε sε kiεε je yidvu?”

6 Ε Jisos tfuse lε, “Ε nu me je, ε è nu me kecεεy, ε è nu me nshii. Kε wee nulo egen fô Icεm e se wvú ε fey yî yεm e kε.

7 Ε ben be kee me, tu ben bee kee tεn Icεm. Ε kεw yî keseen e nu ε ben ε kieε wase wvú ε bvuu ε yεn wvú le.”

8 Ε Filew gay ê wvú lε, “Tata duŋce Ico ê bese, é bese eyεn emum effuu.”

9 Ε Jisos tfuse ε wvú lε, “Filew, beene nu ε ce wase baay nεn se wo kee me le? Wee wvù nu ε yεn me le, nu ε wvú ε yεn wase Icεm e. Wo nulo eghan nεe le se ebvuu egayte lε me enduŋce Icεm ê ben?

10 Wo baa bee lε me nu yî Icεm e, ε Icεm nu yî yεm le? Njeme wvù me njemyi ê ben nu ε kε me njemyi yî mvuŋay mwem e kε. Icεm wvù nu yî yεm e nu wvù gee dilemme diew.

11 Ben ebee me le lε me nu yî Icεm e, ε Icεm nu yî yεm e. Ε ben baa bee me le nje fιεε fι me ηgayte, é ben bee nje dilemme dì me ηgee le.

12 Ε me ensee ê ben kecεey kecεey lε wee wvù nu ε lese fitele yî yεm e nu ke egee tεn dilemme dì me ηgee. Ε wvú nu ke ege dilemme efey naa dì me nu ε ηge, njefo me ηgene wase fô Icεm e.

13 Naa la fι ben ε bife ê diee diem e, é me enge fι, wvu lε Icee Wan nulo ekεŋke diee dì kuuke nje Wan.

14 Ε ben bife naa la ê diee diem e, é me enge fι.

Ε Jisos kaw bonyii bew bô Keyoy ke Yuule

15 Ε ben kooŋke me, é ben egεεlè bonci bem,

16 É me ñke enleké ê Icém é wvú enya ben bô wvumvu Wee Nfi é wvú enu ben ε bô sekeci.

17 Wee wvun nu Keyoy ke keceey e. Ké wvú nu wee wvù è nulo é bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e efisen wvú kε, njefo ke bô yene wvú le kεnεe kee wvú kε. Ben nu finen ε ben kee wvú, njefo wvú cee ben ε bô, ε wvú nu ke enu yî yene le.

18 Ké me nu ñke encine ben e é ben enu diɛwɛ boom bo boŋku le kε. Me nu ñke eŋkase ento enu beene.

19 Ε shεete wase caan é bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e saa ebvuu eyen me le kε. Geenən, ben nu ke eyen me le. No me nu ñke enu dvú, nu ε ben tεn nu ke enu dvú.

20 Ε nu ke enu εbvubwε é ben ekiεe le me nu yî Icém e, ε ben nu yî yem e, ε me nu yî yene le.

21 Wee wvù kee bonci bem gεele, nu wvuwe wvù kooŋke me. Ε wee wvù kooŋke me nu ε Icém nu ke ekoonke wvú. Ε me nu ñke eŋkoonke tεn wvú, enduŋce εkolε kem ê wvú.”

22 Ε Judas wvumvu (ε è yaa nu kε wε wvù bô teŋe le Iskaliot kε) bife ê wvú le, “Tata, fí ghan nεe le fí wo nu ke eduŋce εkolε kuw ε è nu ê bese, ε è yaa nu è bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e kε?”

23 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Ε wee kooŋke me, é wvú egeelè njeme wεm, é Icém ekoonke wvú, é bee Icém ke eto fô wvú le ecee bee bô.

24 Ké wee wvù baa kooŋke me kέ no gεele njeme wεm kε. Ké njeme wvù ben yuuke nu wεm kε. Ε nu wvu Icém wvù tum me.

25 Mwεεm mvun nu ε me njemyi ̄ ben mbεε beene.

26 Geenən, Wee Nfi wvù ̄ nu Keyoy ke Yuule wvù Icεm nu ke eciinse ̄ diee diem e nu ke eyεεyi ben bô mwεεm mvunciim ebvuu ege ̄ ben ekumyi mwεεm mvunciim mvù me nu ε njeme wase ̄ ben.

27 Me nu ε ηgεε nyεkeey lε wvú enu ben ε bō. Me nyaa nyεkeey wvù ̄ nu wvuwεεm ̄ ben. Kε me nyaa nyεkeey wvun ̄ ben no bonyii bò ̄ nu bo yî woŋ wvun e kē no nyaa kε. Fo ben ecine ̄ mvuntelem mvunen ebuuke kεnεe kεŋke jaŋ kε.

28 Ben nu ε yuw wase no me ηgaye lε me ηgεne wa lo, ε me nu ηke eŋkase ento enu beene. ̄ ben be kooŋke me, tu ben bee elanŋlaŋe lo, njefo me ηgεne ε ̄ nu fô Icεm e, no Icεm kuuke fele me.

29 Keseen nu ε me ε njeme wase flεε fin ̄ ben ̄ fí sε keeke ekooy, wvu lε fí ke dioo ε kooy, ̄ ben emum ebee me le.

30 Kε me mbεε embvuu enshe enjemyi beene baay kε, njefo nfon wvù saake woŋ wvun too wase. Kε ̄ nu lε wvú kεŋke mvuŋgay ̄ me ̄ we kε.

31 Geenən, me ηgee ε ̄ nu no Icεm nu ε gay lε me eŋgeè wvu lε bonyii bò ̄ nu bo yî woŋ wvun e nulo ekiεε lε me ηkooŋke Icεm. Ben ejā we ̄ bō enε.”

15

Jisos nu kete ε bonyii bew nu tίew yidvu

1 “Ε nu me tweŋ kete ke mvuntam e ke cεεy cεεy, ε Icεm nu wee wvù seysee tweŋ wvudvu.

14:26 14:16

14:27 16:33; 20:19, 21

14:28 8:14

14:29 13:19

14:30 12:31

14:31 15:10; Mat 26:46

15:1 Os 10:1; Yesa 5:1-7;

Yeli 2:21; Mben 80:8-16

2 Tíew yem yicii yì baa yumte mvuntam, nu ε wvú ke faashε bvuse, ε yì yumte mvuntam nu ε wvú ke seyse kpwece wvu lε yí eyuule emum eyumte mvuntam nteen.

3 Njeme wvù me njeme wase ē ben nu ε ge wase ben ε no yuule.

4 Ben emey enù yí yem e, é me enu tεn yí yene le. Ke tiēw nulo eyum mvuntam εyineyin sε yí nu yí kete le kε. ε nu kε leŋleŋ no kε ē nulo é ben ege fieε sε ben nu yí yem e kε.

5 ε nu me twen kete ke mvuntam e, ε ben nu tíew yidvu. Wee wvù nu yí yem e ε me nu tεn yí ye le, nu wvuwε wvù nu diεwε tiēw yì nulo eyumte mvuntam nteen e, njefo é me mbaa enu, wee saa ege fieε kε.

6 Wee wvù nu sε wvú ε mεy ε no nu yí yem e nu diεwε tiēw yì bó efasse elan lo, é yí eyumtεn e. Kfuu yiye tíew nu ε bó nu ke ebaancε elan ē ηguy e é yí efie lo.

7 ε ben mεy ε no nu yí yem e ε diεw yem nu yí yene le, ben é bife naa la fí ben shieele, é bó ege fí fô ben e.

8 ε ben nu diεwε tiēw yì yumte mvuntam nteen e, é fifin enyaa diee dì kuuke ē Icεm, emum edunjci lε ben nu bonyii bem bo ηgoo le.

9 No Icεm kooŋke me nu kε leŋleŋ no me ηkooŋke ben. Ben emum emey enù εnte jo keŋkoŋen kem.

10 ε ben gεεle bonci bem, é ben emey enu εnte jo keŋkoŋen kem, kε no me nu ε ηgεε bonci bo Icεm e ε mεy ε no nu εnte jo keŋkoŋen kew.

11 Mwεεm mvun nu ε me njemyi ̄ ben wvu lε njoy wεm nulo enu fô ben e, ̄ ben emum ekeŋke njoy wvù nu ε yinjən.

12 Nci wεm nu wvun wvù nu lε ben ekoŋenè kε no me ŋkooŋke ben.

13 Kε kerŋkoŋen kemew bvuu nu dvú kε kuuke fele kε lε wee enya nshii we ekpwe nje nsáa ye kε.

14 ̄ ben gee fiεε fì me ŋgayte lε ben egee, tu ben nu nsáa yεm.

15 Kε me mbvuu nteŋe ben lε boom bo lemme le kε, njefo kε waa lemme kε no kee fiεε ficii fì cee ɛkolε we gee kε. Me nteŋe wase ben lε nsáa yεm njefo fiεε ficii fì me n'yuw ̄ Icεm nu ε me ε ŋge wase ben ε kieεε.

16 Kε ̄ to caw ben me kε. ̄ to caw me ben, mbaa ŋgeε lε ben egen enu diεwε tíew yì yumte mvuntam e, mvuntam ε ̄ nu mvù nu ke emey nu dvú le. ̄ ben gee nonen, naa la fì ben ε bife ̄ Icεm ̄ diee diem e ̄ wvù enya ̄ ben.

17 Nci wvù me nyaa ̄ ben nu kε wvun wvù lε, ben ekoŋenè.

Ε Jisos gay lε woŋ wvun nu ke ebane bonyii bowene

18 ̄ bonyii bò ̄ nu bo yì woŋ wvun e bane ben, ̄ ben no kee lε bó to yaw kew no bane ε ̄ nu me ε se no bane ben.

19 ̄ ben be nu bonyii bo yì woŋ wvun e, tu bonyii bò ̄ nu bo yì woŋ wvun e be koonke ben diεwε bonyii bobole. Geenen, kε ben baa nu bonyii bo yì

woŋ wvun e kε. Me nu ε ncaw wase ben ε mbvuse ente jo bonyii bo yî woŋ wvun e. Ε nεε fιεε fì bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e bane ben.

20 Ben ekume njeme wvù me nto njemyεε ê ben lε kε waa lemme ké no kuuke fele cee εkolε we kε. Ε bó bone bikaa ê me εjim, tu bó nu ke ebon tεn ê ben εjim. Ε è be nu lε bó yuuke njeme wεm e, tu bó nu ke eyuw ten wene le.

21 Fin nu fιεε fì bó nu ke ege bô ben nje me, njefo kε bó yaa kee wvú wvù to tumεε me kε.

22 Ε è be baa nu lε me nu ε nto ε njeme ê bó, tu bó be baa ekeŋke jay kε. Geenεn, keseen nu ε kε bó kεŋke fιεε keetaŋe diuw dvú yî bibefε bibole kε.

23 Wee wvù bane me nu ε wvú bane Icεm tεn.

24 Ε è be baa nu lε me nu ε nge kfuu dilemme dì wee ke baa yuu ge wase εntεlεŋ jo bó, tu bó be baa ekeŋke jay kε. Geenεn bó nu ε yεn, ε no bane kε me noo Icεm.

25 Fifin nu nonεn keege é diεw eto ekocεn no bó to saŋεε ê Nwa' bonci bobole lε,
‘Bó ban me εcici.’

26 Geenεn, Wee Nfi wvù me nu n̄ke enciinse nu ke eto ε wvú nε fô Icεm e. Wee Nfi wvun nu wvù è nu naa Keyoy ke kecεεy e kè nεn'yi fô Icεm e. Seke wvú ε to, wvú nu ke eben jim nsaw wεm.

27 Ben tεn nu ke eben jim nsaw wεm, njefo ben nu ε no nu beene ε kεw foŋkεw.”

16

1 “Me njemyi mwεεm mvun mvunciim ê ben

wvu lε fo ben ke egbwe yî mbee wene le kε.

² Bó nu ke ekun̄ ben yéw bunle le. Yî kecεey e, kefew too lo kε wee nu ke edioo yuu wee mvu ben e, eyuu kpwaake lε wen gee ε è nu lemme dì jee fô Nyo' le.

³ E bó nu ke egee nonεn, njefo ke bó baa kiεε wase Icεm kεnεε me kε.

⁴ Me njemyi mwεεm mvun mvunciim ê ben nεn wvu lε seke kefew kedvu ε kocεn, é ben ekume lε me nto nu ε njeme wase ê ben εkumε mvú.

Lemme dì Keyoy ke Yuule nu ke eto egee

Me nto mbaa njeme mwεεm mvun ê ben foŋkεw kε, njefo me nto ŋké no nu kε beene.

⁵ Keseen nu ε me ntuu wase jim fô wvú wvù to tumεε me le. Geenεn, wee mvu ben e baa cim bife ê me lε laa me ŋgene fεe lε.

⁶ Ben nu yii yii njefo me nu ε njeme wase mwεεm mvun ê ben.

⁷ Naa no fí cim nu nonεn, é me ensee ê ben kecεey lε, è nu lo fεe fí jee fô ben e lε me enγεn. E me nu sε me ε ŋgen, Wee Nfí wε saa eto fô ben e kε. Geenεn, é me ŋgen lo, emum enciinse wvú fô ben e.

⁸ E wvú nu ke edioo ε to, etooshε bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e, ege é bó eyεn kebefε kebole, ege é bó eyεn fεe fí è nu nce wvu teytēy, ege tεn é bó eyεn fí è nu nsaw Nyo'.

⁹ Wvú nu ke ege é bó eyεn kebefε kebole no bó baa lese fitele yî yεm e kε,

10 ege é bō eyen fī è nu nce wvu teytey no me
ŋgene wase fō Icēm e, ε ben yaa bēe ke ebvuu eyen
me le kε.

11 Ε wvú nu ke ege é bō eyen fī è nu nsaw Nyo'
njefo nfon wvù saake woŋ wvun nu ε nsaw ε koo
wase wvú.

12 Me mbēe ŋkeŋke naa mwēem nteen keenjeme
ε ben, geenēn ke è nulo é mvú eley bitem binēn e
keseen ntay ke.

13 Seke wvú wvù Keyoy ke kecēey e ε to, efi ben
é ben ekiεe kecēey kecii. Kε wvú yaa nu ke ejemyi
ε è nu yí mvuŋgay mwew e ke. Fīeε fīciī fī wvú nu
ε yuw nu fī fī wvú nu ke ejemyi, mum seŋe ε ben
mwēem mvù nu ke eto.

14 Wvú nu ke edujce bvukukε bwem, no wvú nu
ke ejoo ε è nu fīeε fī è nu fiem seŋe ε ben.

15 Fīeε fī Icēm e fīciī nu fiem. Ε neε fīeε fī me ŋgayte
lε wvú nu ke ejoo ε è nu fīeε fī è nu fiem seŋe ε ben.

Yii boom bo ŋgoo le bo Jisos e nu ke etu nlanjlan

16 Ε shēete wase caan ben saa ebvuu eyen me le
kε, dioo ε moocε caan é ben ebvuu ekase eyen me
le."

17 No Jisos jeme nonēn, ε boom bew bo ŋgoo le
bomew ghay εbonebon lε, "Ε se nu la fī wvú gayte ε
beene lε, è shēete wase caan beene saa ebvuu eyen
wen e ke, ke dioo ε moocε caan ebvuu ekase eyen
wen e, bō lε wen gēne fō Icee wen e?

18 Fīeε fī wvú se duu lε è shēete wase caan se nu
naa lε la? Kε beene baa kieε fīeε fī wvú jemyi nonēn
kε."

19 Ε Jisos dioo kieε le bó gomte keebife ē wen fiεε fí wen jeme, mum bife le, “Ben ghayte εbenεben εkumε fí me n̄gayte le, ‘Ε shεεte wase caan ben saa ebvuu eyεn me le kε, ke dioo ε mooce caan ē ben ebvuu ekase eyεn me le’ le?

20 Ε me ensee ē ben kecεεy kecεεy le, ben nu ke ebeeble kpwe, fuuŋke ε bonyii bò ē nu bo yí woŋ wwun lanŋlanj lo fibole. Ben nu ke enu yí yii le, geenεn ε yii yene yin nu ke enε etu nlanŋlanj.

21 Kpwoon kē dioo nu yí lume le, no yuuke nsase, njefo kefew kew keeboo nu ε kocεn wase. Ε wvú kē dioo ε boo wase wan, wvú saa ebvuu ekumyi nsase wwudvu ke, njefo wvú yuuke wase ε ē nu njoŋ le wee wvu wum nu ε to yí woŋ e.

22 Ε nu ke no fí nu fō ben e keseen. Ben nu yii yii, geenεn ε me nu n̄ke endioo ε n̄kase ε n'yεn ben e, ē ben ekεŋke wase ε ē nu nlanŋlanj fō mvuntelem mvunεn e, ε wvuwe nlanŋlanj nu ke enu wvù wee yaa nulo ke efi ē ben kε.

23 Ε nu ke enu kefew kekiε le, ben saa ebvuu ebife fiεε ē me kε. Ε me ensee ē ben kecεεy kecεεy le, ē ben bife naa la ē Icεm, ē wvú enya fiεε fidvu ē ben ē diee diem e.

24 Ε kew lo ε to ε buy keseen e, nu ε ben ke baa bife wase fiεε ē Icεm ē diee diem e kε. Ben ebife, ē ben ekεŋke, wvu le nlanŋlanj wene eyiŋsen.

25 Me njemyi njeme wvun ε ē nu ke ē bonjan e, geenεn kefew too lo kē me n'yaa mbεε n̄ke embvuu enjeme ē ben ē bonjan e kε. Me nu n̄ke enjemyi wase ē ben ε ē nu εndan εkumε Icεm.

26 Ε nu ke enu kefew kekiε le, ē ben biite fiεε ē Icεm ē diee diem e. Kε me n̄gayte ē ben le me nu

ŋke enleke fiee ê Ic  m ben e k  .

²⁷ Ic  m keb  e kooŋke ben, njefo ben nu    koŋ me    bvuu    bee l   me ne f   wv   wv   Ic  m e.

²⁸ Me nto ne f   Ic  m e nto y   woŋ wvun e,    no n  n'yi wase y   woŋ wvun e ntuu jim f   Ic  m e."

²⁹ No Jisos jeme nonen    boom bew bo   g  oo le b  nse lo gay l  , "Aŋghaa! Wo jemyi naa keseen teytey       yaa bvuu nu    boŋgan e k  !

³⁰ Keseen nu    bese    y  n wase l   wo kee mw    m mvunciim yaa c  yte l   wee ke ebife k   lo fiee    wo k  . Fifin nu    ge bese    mum    bee l   wo ne f   Nyo' le."

³¹    Jisos tfuse    b   l  , "Ben f  n nu    bee keseen e?

³² Kefew too lo,    k      to naa wase, k   ben nu ke etawse mwaanj mwaanj    wee eg  ne    wv   yew, cine me le me   mbeŋ. Geen  n k   me nu me   mbeŋ k  , njefo Ic  m nu bee wv  .

³³ Me njemyi mw    m mvun    ben wvu l   no ben nu y   y  m e, ben emum ekeŋk   ny  keey. Y   woŋ wvun e nu    ben k  nke boŋgew, geen  n ben esaken  . Me nu    nso wase woŋ wvun."

17

   Jisos bunle f   bonyii bew e

¹    Jisos ke jeme njeme wvun m    e, mum ne cake ejise taa we bunle l  , "Ic  m, kefew nu    koc  n wase. Duŋ  e bvukuk   bv   Waa wo le wvu l   Wan ten nulo eduŋ  e bwuw bvukuk  .

16:28 8:14 **16:32** Saka 13:7; Mat 26:31, 56 **16:33** 7:7; 14:27;

1Jon 5:4 **17:1** 2:4; 11:4; 12:16, 23, 41; 13:31-32; 14:13; 15:8; 16:14; 17:10, 22, 24

2 Wvú nulo eduŋce njefo wo nu ε nya mvuŋgay ê wvú ê we jo wee wvu wum tfuu lε wvú enya nshii wvù mey lo ê boba bocii bò wo nu ε nya ê wvú.

3 Ε nshii wvù mey lo wvun nu fin fì lε bó ekeè wo wvù è nu kε wo Nyo' wvu kecεey, ebvuu ekee tεn me wvù Jisos Klistu wvù wo to tumεe le.

4 Me nu ε nduŋce wase bvukuke bwuw yî nshε le no me nu ε mεse lemme dì wo to nyaε le me enlem e.

5 Yî keseen e Icem, kase enya me bvukuke mbew yo le bvù me nto nshee ηkeŋke fwele ε woŋ se ke kew e.

6 Me nu ε nduŋce wase wo ê bonyii bò wo to baayee ê woŋ jan nya ê me le. Bonyii ban to nu buw, ε wo mum nya bó ê me. Ε bó nu ε yuw diεw yo le.

7 Bó nu ε kiεe wase keseen le fiεe ficii fì me ηkeŋke nu ε fí ne ε è nu fô wo le.

8 Me njemyi nεn njefo me nu ε nya wase diεw yì wo to nyaε ê me ê bó, bó ε fisiεn, ε mum ε kiεe yî kecεey e le me ne fô wo le, ε bee tεn le è to tum wo me.

9 Me mbunlee nεn ε è nu fô boban e. Kε me mbunlee ε è nu fô boba bò è nu bo yî woŋ wvun e kε. Me mbunlee ε è nu fô boban bò wo nu ε nya ê me le, njefo è nu bonyii buw.

10 Bonyii bocii bò me ηkeŋke nu bonyii buw, ε bonyii bocii bò wo keŋke nu bem. Ε nu yî bó le wvù bvukuke bwem yen'yi.

11 Keseen nu ε me n'yaaa mbεε ê woŋ jan kε. Geenεn bó bεε ê woŋ jan, ε me ηkaase wase ntoo

fô wo le. Ic m wv  yuule, g el  b    diee diuw d 
wo nu   nya   me le, wvu le b  nulo en  y  wee le
mwaanj k  naa no bee wo nu y  wee le mwaanj.

12 Seke me nto nu bee b , me nto nu    g e  b   
diee diuw d  wo nu   nya   me le. Me nu   n eycey
b  wee mvu b  le baa la,  f y  k  wvuwe wv  to nu
wase wee wv  nu ke ela le.   fifin to nu wvu le f e 
fi b  saj    Nwa' Nyo' le eto ekoc n.

13 Keseen nu   me  kaase wase ntoo f  wo le,  
mw em mvun nu   me njemyi mb e  y  wo  wvun
e wvu le   nulo   b  eke ke njo  wvu w em   wv   
y j sen y  b  le.

14 Me nu   nya wase di w yo can yibole, bonyii b 
  nu bo y  wo  wvun e   mum   no bane b  njef 
k  b  nu bonyii bo y  wo  wvun e k , l  l   no k 
me nu wee wvu y  wo  wvun e k .

15 K  me mbunlee n n le wo ebvuse lo b  y  wo 
wvun e k . Me mbunlee     nu le wo egemgem b 
fo b  eley can wee kebef  w  le.

16 K  b  nu bonyii bo y  wo  wvun e k , l  l   no
k  me nu wee wvu y  wo  wvun e k .

17 Seyse b  eg e    b  eyuul   nte jo kec ey. Di w
yo nu kec ey.

18 No wo to tum e  me y  wo  wvun e, nu k  l  l  
no me nu   ntum b  y  wo  wvun e.

19 Me   mum   nseyse  kol  kem    g e  nje b ,
wvu le   nulo t n   b  eseyse bibole bikuu eg e  y 
kec ey.

20 K  me mbunlee k      nu f  bonyii ban e maanj
k . Me mbunlee t n f  bonyii boc i b  nu ke eyuw
di w yibole elese fitele y  y m e.

21 Me mbunlee lε bō bocii ke enu yî wee le mwaan̄ kε naa no wo wvù Ic̄em nu yî yem e ε me nu yî yo le. Me mbunlee lε bō t̄en ke enu yî yese bee wo le wvu lε bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e ebee lε è to tum wo me.

22 Bvukukε bvù wo to buwεε me dvú nu ε me ε nya wase ê bō wvu lε bō nulo enù yî wee le mwaan̄, kε naa no bee wo nu yî wee le mwaan̄,

23 ε me nu yî bō le, ε wo nu yî yem e. Lε bō elooci nù yî wee le mwaan̄, nonen̄ é bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e emum ekiee lε è tum wo me, ε wo kooŋke bō kε naa no wo kooŋke me.

24 Ic̄em, me nshieele lε boba bò wo nu ε nya ê me ke enu t̄en bee bō fô me nu, wvu lε bō ke eyen bvukukε bvù wo to nyaε ê me nje keŋkoŋen kuw fô me le ε woŋ wvun sε ke kew e.

25 Εεy Ic̄em wvu teytēy, kε bonyii bò è nu bo yî woŋ wvun e kee wo kε, geenen̄ ε me ŋkee wo, ε bonyii bem ban nu ε kiee lε è tum wo me.

26 Me nu ε ŋge wase bō ε kiee wo, ε me mbεε ŋke engee kε ε bō kee wo, wvu lε keŋkoŋen kε wo nu ε koŋ me dvú nulo enu yî bō le, ε me t̄en nu yî bō le.”

18

*Ε bō tum bonyii bo nci le ε bō gεn koo Jisos
(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)*

1 Ε Jisos ke bunle mεse, ε bō boom bew bo ŋgoō le nε fō, gεn lente keloŋe kε bō teŋe lε Kidlon, buy kewvu keki fō wεε ketaan̄ wvumew e, mum ley jó.

2 Ε to nu ε Judas wvù to gesεε Jisos kee tεn bvudvu bvudvu, njefo Jisos bô boom bew bo ηgoo le to ké no gεne taashi fó efonefon.

3 Nonεn, ε Judas mum gεn fó bô ηgoo bonyii bo nci le noo bonyii bomew bò to cεyte yew ncese. Bonyii ban nu ε è to tum bocee ncese bo baay baay noo Bofalasii bó. Bó to gεne kεŋke bin'yeese bô dinguci ε bó ε tfuw noo mwεεm mvu jem e.

4 No Jisos to kee wase fιεε fí to nu keeke ekooy bô wvú, ε wvú mum bencε to fwe, bife ê bó le, “Ben gomte ε è nu yεε?”

5 Ε bó tfuse ê wvú le, “Jisos wvu Nasalεt.” Ε Jisos gay ê bó le, “Ε nu me wvudvu.” Ε to nu ε Judas wvù to gesεε wvú leeme bô bonyii bodvu.

6 No Jisos gay ê bó le è nu wen wvudvu, ε bó kaa tu lo jim jim, gbwekεn fokuse.

7 Ε wvú bvuu bife ê bó le, “Ben gomte ε è nu yεε?” Ε bó tfuse le, “Jisos wvu Nasalεt.”

8 Ε Jisos gay ê bó le, “Me nu ε nsee wase ê ben le è nu me wvudvu. Ε ben fεn gomte ε è nu me, ε ben cinε ε bonyii ban no gεne.”

9 Wvú to gay nonεn keege é fí eto ekocεn ê diεw yì wvú to jemyεε wase ê Nyo' le wen to baa lase wee mwaan fô bò wvú to nyaε ê wen e kε.

10 Semon Bita to kεŋke nyo jem. Ε wvú mum dvun ê ηku le, cun kentunτuŋ ke nfwa εkolε ke bocee ncese le ke εcεεy dvú, sum. Diee di nfwa wvudvu le to nu Malkus.

11 Ε Jisos gay ê Bita le, “Kase etfuse nyo yo ê ηku le. Ke me nu ej'wu fiko fi ηgew e fí Icεm nu ε nya ê me le?”

Ε bō jo Jisos ḡen dvú fō Annas e

¹² Ε εkolε ke bonyii bo nci le bō ηgoo bonyii bo nci le noo bonyii bò to c̄eyte yew ncese Bojuu mum ghen̄ Jisos kay wvú bō bokfuu.

¹³ Ε bō yaw jo wvú gen dvú fō Annas e, njefo Annas to nu icee kpweε Kayfas wvù to nu εkolε ke bocee ncese le kelum kekiε le.

¹⁴ Kayfas wvun nu wvù to nyaε wase ntefe ̄ Bojuu lε fí jee le wee mwaan̄ ekpwe fō bonyii le bocii.

Ε Bita tun lε kε wen kee Jisos kε

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ No bō to gene bō Jisos nonεn, Semon Bita bō waa ηgoo Jisos mvu to bii wvú le. No waa ηgoo Jisos wvun to nu ε εkolε ke bocee ncese le kee wvú, ε wvú mum bi Jisos e ḡen ley fō lakfulεn̄ εkolε ke bocee ncese le.

¹⁶ Ε Bita shεε no leeme εkfuŋ mbew diuw ketaaŋ e. Ε waa ηgoo Jisos wvudvu wvù εkolε ke bocee ncese le to kee, kase buy to jeme bō wan kpwoon wvù to c̄eyte diuw ketaaŋ, jo Bita ley bō wvú.

¹⁷ Ε wan kpwoon wvudvu bife ̄ Bita lε, “Κε wo nu tεn wee ηgoo wee wvun?” Ε Bita tfuse lε, “Κε me nu kε.”

¹⁸ Ε to nu ε εkfuŋ lεε, ε boom bo lemme le bō bonyii bò to c̄eyte yew ncese ε fwεε ηguy ε no leemene fō yosene. Ε Bita mum fey, ḡen no leeme bō bō yosene tεn.

Ε εkolε ke bocee ncese le biwce mwεεm ̄ Jisos

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Ε εkolε ke bocee ncese le mum no biwci mwεεm ḡ Jisos εkumε boom bew bo ηgoo le noo εkumε n'yεεyi we.

20 Ε Jisos tfuse ḡ wvú lε, “Me ηké no njemyi ḡ woŋ tfuu εndan. Me ηké no n'yεεyi bonyii yέw bunle le noo yew ncese le fô Bojuu bocii nu ε tase. Kε me ηke mbaa enjemyi wase fιεε ḡ nnyile le kε.

21 Wo biwci mwεεm mvun ε ḡ nu ḡ me nje la? Ε biwcì ε ḡ nu ḡ bonyii bò kε no yuuke no me n'yεεyi. Bó kee naa fιεε fι me ηké no njemyi.”

22 No Jisos jeme nonεn, ε wee mvu ηgoo bonyii bò to cεyte yew ncese wvù to leeme fó nceencee tum εbo ḡ wvú εntuŋtun, bife ḡ wvú lε, “Ε yin nu je yì wo tfuuse fιεε jó ḡ εkolε ke bocee ncese le?”

23 Ε Jisos bife ḡ wvú lε, “Ε me fεn nu ε njeme ε njay, ḡ wo duŋce jay wvudvu. Ε me fεn njemyi ε ḡ nu kecεey, wo ε kaa ε suŋ lo me nje la?”

24 Ε Annas mum ne ciinse Jisos fô Kayfas wvù εkolε ke bocee ncese le. Ε Jisos to bεε kε ε bó ε kay bô bokfuu.

*Ε Bita bvuu tun lε kε wen kee Jisos kε
(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)*

25 No Semon Bita to bεε leeme yosene ηguy, ε bonyii bife ḡ wvú lε, “Kε wo nu mvu ηgoo bonyii bew e?” Geenεn ε Bita tun gay lε, “Kε me nu mvu kε.”

26 Ε waa lemme εkolε ke bocee ncese le mvu bvuu bife ḡ Bita lε, “Me mbe mbaa n'yεn wo le ben ε wvú ḡ wεε ketaŋ wε le?” Waa lemme wvudvu to nu wee kfuu di wee wε wvù Bita to sumεε kentuŋtun kew e.

27 Ε Bita bvuu tun. Kε sekedvu, ε nyimshie mum tonj.

Ε bό gεn bō Jisos fō Baylet e

(Mat 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Ε bonyii mum jo Jisos fō yew e fo Kayfas no gene dvú ê ntow wee wvu Lum wvù to saake jó le. Ε to nu ε è bεε lo εntaŋεntaŋ. Ε bό dioo gεn faŋε yaa ley fibole gεn ê ntow wee wvudvu le kε, njefo é bό to ley lo, emum etuu ɳkfum, saa ebvuu edie Nkaw Danεfey ke.

29 Nonen ε Baylet mum buy to yεn bό le bife ê bό lε, “Fieε fì ben yεn ε wee wvun ε jay nu la?”

30 Ε bό tfuse ê wvú lε, “Ε wee wvun be baa buw fieε, tu bese baa too bō wvú keenya ê wo kε.”

31 Ε Baylet tfuse ê bό lε, “Ben ejo wvú esaw bii no wene nci gomte.” Ε Bojuu gay ê wvú lε, “Kε bese kεŋke mvuŋgay keeyu wee kε.”

32 Ε njeme wvun mum to kocεn ê diεw yì Jisos to jemyεε wase duŋci kfuu kpwe yì wvú to nu keeke ekpwe le.

33 Ε Baylet kase ley gεn ê ntow we le, tee ε bό to bō Jisos, ε wvú bife ê wvú lε, “Ε nu wo wvù Nfon Bojuu le?”

34 Ε Jisos bife ê wvú lε, “Wo jemyi fin ε è nu ɳkpawacε wvuwo, nuu è jeme wee ê wo εkumε me lε?”

35 Ε Baylet bife ê wvú lε, “Me nu wee Juu le? Ε nu bonyii buw bo woŋ e bō bocee ncese bo baay baay bò to bō wo ε nya ê me. Wo jay ε è nu la?”

36 Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Kε bvunfon bwem nu diεwε bvü yì woŋ wvun e kε. Ε bvunfon bwem

be nu diɛwɛ bvу yî woŋ wvun e, tu bonyii bem bo lemme le be ε diu wvu lε fo bó enya me can Bojuu le kε. Geenен ke bvunfon bwem nu bvù nε yî woŋ wvun e kε.”

³⁷ Ε Baylet mum bife ̄ wvú lε, “Kε tu wo nu Nfon?” Ε Jisos tfuse ̄ wvú lε, “Ε nu no wo gay lε me nu Nfon. Bó to boke me, ε me nto yî woŋ wvun e nje fin fì lε me ento enjeme εkumε kecεey. Wee tfuu wvù bii kecεey e kε no yuuke diɛw yεm e.”

³⁸ Ε Baylet ghay lε, “Kecεey nu la?” No wvú ghay nonen mum kase buy gen yen Bojuu ba le gay ̄ bó lε, “Me mbaa n'yen fιεε fì wvú jay e kε.

³⁹ Geenен ben keŋke nce wene mvu lε ̄ kε dioo nu kefew ke Nkaw Daŋefey e, ε me mbvuse wee ncaw mwaan yew. Ben gomte lε me embvuse ε ̄ nu Nfon wene Bojuu le?”

⁴⁰ Ε Bojuu bodvu wam lo foweeewe lε, “Aay, kε bese gomte wee wvun kε, bvuse ε ̄ nu Balabas!” Balabas wvun to nu εkufe ke coon e.

19

¹ Ε Baylet mum jo Jisos nya ε bó njin bô boŋgbwan.

² Ε bonyii bo nci le lu kefo ke bvunfon e ε kí nu bíay bíay bon ̄ wvú εfa, jo ndvu bvunfon ε yí yεele lo, shfuse yî ye le.

³ Ε bó mum no too fô wvú le bune wvú gayte lε, “Biaa kembaan! Nfon Bojuu!” No bó gee nonen no njine wvú bô can.

⁴ Ε Baylet bvuu buy εkfuŋ gay ̄ bonyii lε, “Ben eyεn, me nu embvuse wee wvun enya ̄ ben, wvu lε ben ekiεε lε me mbaa en'yen fιεε fì wvú jay e kε.”

5 Ε Jisos mum buy no too bô kefo ke bíay e εfa noo ndvu bvunfon ye le. Ε Baylet mum gay ê bó le, “Ben etaa eyen wee wvudvu wvun!”

6 Ε bocee ncese bo baay baay bô bonyii bò to cye yew ncese dioo yen wvú le nonen, mum no wamte lo le, “Ta lo wvú yî kentam e, ta lo wvú yî kentam e!” Ε Baylet gay ê bó le, “Ben ejo wvú bô can yene eta yî kentam e, njefo me mbaa en'yen jay we le kε.”

7 Ε Bojuu bodvu tfuse ê wvú le, “Bese kεjke nci wese, ε nci wvudvu dujci le wvú kεjke keekpwe, njefo wvú nu ε ge εkolε kew le wen nu Waa Nyo’.”

8 Ε Baylet dioo yuw njeme wvun bvuu kεjke lo nfan baay.

9 Ε bô Jisos bvuu tu jim ê kebuw e, ε wvú bife ê Jisos le, “Wo ne fε?” Geenēn ε Jisos fanε yaa tfuse fιε kε.

10 Ε Baylet bife ê Jisos le, “Kε wo nu ejeme ê me le? Kε wo kee le me ηkεjke mvuŋgay keecine wo le mbvuu ηkεjke mvuŋgay keenŋay ê bó eta wo yî kentam e le?”

11 Ε Jisos tfuse ê wvú le, “Kε wo bee ekeŋke mvuŋgay ê me we se bó to nya mvuŋgay mvudvu ê wo fowe kε. Nonen nje fifin, wee wvù nya me can yo le nu ε wvú kεjke kebefε ε kí kuuke fele kuw.”

12 Ε Baylet dioo yuw njeme wvun, mum kew no gomte je keecine wvú le. Geenēn ε Bojuu wam lo foweεwe le, “Ε wo mom lo ε cine wee wvun e, tu kε wo nu nsaa Kaysa wvù Nfon wvu baay wvu Lum kε. Wee tfuu wvù bense εkolε kew le wen nu nfon

nu wee bvuban wvu Kaysa.”

¹³ Ε Baylet dioo bvuu yuw wvun njeme, mum buy bô Jisos, shii yî kentaw ke nsaw e fò bô to teñe le Bvudvuu bvù bô bom bô Εta, teñe ê díew Ibulu le le Gabata.

¹⁴ Ε to nu wase Diuu di Nseyse wvu Nkaw Dañefey e, ε kefew to nu wase diewë didiuu yuufe ncow difee le. Ε Baylet jeme ê Bojuu le, “Ben etaa eyen Nfon wene wvun!”

¹⁵ Ε Bojuu bodvu no wamte lo le, “Gëne lo bô wvú, gëne lo bô wvú, ta lo wvú yî kentam e!” Ε Baylet bife ê bô le, “Me enta Nfon wene yî kentam e le?” Ε bocee ncese bo baay baay tfuse ê wvú le, “Kε bese keñke Nfon mvu εfey Kaysa kε.”

¹⁶ Ε Baylet mum nya Jisos ê bô le bô egën eta yî kentam e.

Ε bô ta Jisos yî kentam e

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Ε bô mum jo Jisos, buy bô wvú. Ε wvú tuu kentam kew no gëne fô bô teñe le Ngbowow Εkole, teñe ê díew Ibulu le le Golgota.

¹⁸ Ε bô mum gën ta wvú fô yî kentam e, ta ten bonyii bomew bofëe yî bintam e, wvumvu εcëey, wvumvu εŋkoŋko, ε Jisos no nu εnteleŋ.

¹⁹ Ε Baylet ten saŋ fiëe fimew ε bô ta yî kentam ke Jisos e. Fiëe fì wvú to saŋee fidvu to nu le, “Jisos wvu Nasalët, Nfon Bojuu.”

²⁰ Bojuu nteen to nu ε taŋ fiëe fì wvú to saŋee fidvu, njefo fò bô to tae Jisos yî kentam e to nu nceencee mbew kelaante le, ε wvú to saŋ fiëe fin ê díew Ibulu bô yi Latin noo yi Glek e.

21 Ε bocee ncese bo baay baay bo Bojuu le gen gay ê Baylet le, “Fo wo esan̄ le, ‘Nfon Bojuu’ ke. San̄ε ε è nu le, ‘Wee wvun duu le wen nu Nfon Bojuu.’”

22 Ε Baylet tfuse ê bó le, “Fiεε fí me nsan̄ nu ε me ε nsan̄ wase.”

23 No bonyii bo nci le to tae wase Jisos yî kentam e, mum jo ndvú ye gaw ê bikuu bibole mondvuum monem no bó to nu. Bó to nu ε jo naa noo kekum kew. Geenən ε kekum kin nu ε bó to tum ke lo kenlaaten e ε kew yî kendon̄ e ε bow ε buy yî bikaa le.

24 Nonen ε bó mum jeme εbonebon le, “Fo beene esaa kekum kin ke. Beene etum kaŋ, eyen wee wvù nu ekεŋke.” Fifin to kooyi keege é fí eto ekocen no bó to san̄ε ε Nwa' Nyo' le le,

“Bó to nu ε gaw ndvú yem fô bikuu bibole, tum kaŋ bô kekum kem.”

Nonen bonyii bo nci le bodvu to nu ε ge ke naa fiεε fidvu fin.

25 Geenən, bokenε bomew to leeme fó mbew kentam ke Jisos e. Bokεnε ban to nu bwhee Jisos bô waa bwhee Jisos wvù kpwoon noo Maalia wvù kpweε Klobas noo Maalia Magdalen.

26 Ε Jisos ke dioo enε eyen bwhee le noo waa we ηgoo we wvù wvú to koon̄ke ε bó leeme mbew ye le, ε wvú gay ê bwhee le, “Kpwoon, taa eyen, wvun nu wase waa wo.”

27 No wvú gay nonen kase gay tēn̄ ê waa we ηgoo we le, “Taa eyen, wvun nu wase bwoo.” Ε kew sekekies le ε waa we ηgoo wvudvu mum jo bwhee Jisos ε wvú gen no cee wase ε è nu yew dvu wvú.

Ε Jisos kpwe

(*Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49*)

28 Ejim jodvu no Jisos to kee wase le fieε ficii nu ε ka wase, ε wvú mum ne jeme keege é fí eto ekocen no bó saŋεε ē Nwa' Nyo' le le, “Kendoŋ yumte me.”

29 Nsefe mvu to leeme fó bô mbvuum mo ηgbwayηgbwayi jó ε mó ε yiŋsen. Ε bonyii bo nci le bodvu mum ffum kusha jó bon yî fite fi isob e neke diuw we le. *

30 Ε Jisos dioo fi mbvuum modvu mum gay le, “Fí ε ka wase.” No wvú gay nonen, ηgyuke εkolε, ε keyoy kew mum buy.

Ε bó bon dita di Jisos e

31 No εbvubwε to nu wase Diuu di Nseyse le keeley diuu di mbam e, ε Bojuu no gomte keege le fo εgvun yodvu ke emεy enu yî bintam e diuu di mbam e kε, (tete ε mbam wvudvu to nu wvu baay). Ε bó mum gen yεn Baylet e lekε le wvú egay é bó εŋgoce bikaa bi bonyii bò to nu yî bintam e bodvu wvu le bó eyaŋsen ekpweken é bó eshike, ecake.

32 Nonen ε bonyii bo nci le mum to ηgoce bikaa bi wee wvu fwe le, ηgoce tεn bi wvumvu wε wvù bó to taε bô wvú le.

33 Geenεn, ε bó ke dioo to buy fô Jisos e, yεn le wvú be ε kpwe wase, ε bó faŋε yaa bvuu ηgoce bikaa biew kε.

34 Ε wee mvu ηgoo bonyii bo nci le bon dita di Jisos e bô goo. No wvú bon nonen, kaŋ mwaan ε elεmε bô joo ta buy fó.

35 Wee wvù to yεnεε mwεεm mvun e nu ε wvú ε ben jim nsaw wvudvu, ε njeme we nu kecεεy, ε wvú kee lo lε wen jemyi ε è nu kecεεy wvu lε ben nulo ebee.

36 Mwεεm mvun to kooyi wvu lε fιεε fι bó to saŋεε è Nwa' Nyo' le eto ekocεn no bó saŋεε lε, "Kε εkufε kew kemwaan̄ nu ε bó nu ke enjoy kε."

37 ε fι bvuu nu ε bó ε saŋ bvudvuu bhumew e è Nwa' Nyo' le lε, "Bonyii nu ke etaale wee wvudvu wε wvù bó nu ε bon bô goo."

ε bó dwey Jisos

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Ejim jodvu ε Yosew wvu Alimatia nε gεn yεn Baylet e lekε lε wvú ebee è wen ecake gvune di Jisos e. Yosew wvun to nu wee ηgoo Jisos geenεn ε è nu kε ejim ejim njefo wvú to fane Bojuu. ε Baylet bee, ε wvú mum gεn keecake gvune didvu.

39 Nikodemus wvù to yawεε gεn yεn Jisos e εntaŋ jomew to nu ε to tεn bô bifuu bimew bì shfuunjene ε bô taashε ε kene bô mεel noo alos ε bvujitε bvudvu nu kε diεwε bokilu mbaanshε ncow botεte le.

40 ε bô wvú mum shike gvune di Jisos e njime bô ndvú ε bô ε yefe bô nfiey wε no ndwey wee to kε no nu è nce woŋ Bojuu le.

41 ε to nu ε wεε kentaaŋ wvumew nu mbew fò bô to tae Jisos yí kentam e. ε wεε wvudvu nu ε jem yi fie mi nu dvú ε bô ke baa edwey wase wee jó kε.

42 Nonen no εbvubwε to nu wase Diuu di Bojuu le di Nseyse wvu diuu di Mbam e, ε jem yidvu nu tεn nceencee, ε bó mum lese Jisos jó. †

20

*Ε bó gom gvune di Jisos e ηkuuη
(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)*

1 Ε è ke no nu diuu di fwe yì kemaal le, ε Maalia Magdalen buy ja lo kebitele, gεn fô jem, yεn ε bó ε cake wase tε dì bó to baŋεe diuw jem dvú.

2 Nonen ε wvú mum lewte gεn yεn Semon Bita le bô waa ηgoo Jisos mvu wε wvù Jisos to kooŋke le, gay ê bó lε, “Bó nu ε bvuse wase Tata ê jem, ε bese yaa kee laa bó gεke fεe wvú lε.”

3 Ε Bita bô waa ηgoo Jisos wε mum buy no gεne fô jem.

4 Bó to gεne lewte lo, geenεn ε waa ηgoo Jisos wε lewte fey Bita yaw fεse fô jem.

5 No wvú fεse, ηgvuwce taa, yεn ε ndvú yì bó njimεe yì Jisos e jiime jó. Ε wvú taa nonen faŋε yaa ley jó kε.

6 Ε Semon Bita bi wvú le fεse fó, mum ley lo gεn ê jem. No wvú ley, yεn kε ε è nu ndvú yε le ε yí jiime,

7 noo fincake fí ndvu le fí bó to njimεe εkolε ke Jisos e dvú, ε fí yaa jiime bô yimi ndvú yε kε. Geenεn ε bó kewe ε gεe bwew bvudvuu le εfinεfin.

8 Ε waa ηgoo Jisos mvu wε wvù to yawεe efεse fô jem mum ley tεn gεn ê jem yεn fεe fin e mum bee.

† **19:42** Bó to lese Jisos jó nonen wvu lε mbam ke edioo ε fey, ε bó emum eto eloocε edwey wvú ê ndwey wvubole. **20:2** 13:23

9 Ε to nu ε bó baa cim kieε wase kenyi ke fiεε fì nu
ɛ Njwa' Nyo' le le Jisos to kεŋke keeke ebuy yî kpwe
le kε.

Ε Jisos duŋce εkolε kew ɛ Maalia Magdalen

10 Ε boom bo ŋgoo le bo Jisos e ba kase kfulε fô
yew e.

11 Geenεn ε Maalia shεε no leeme beeble fô jem.
No wvú to beeble ke nε ŋgvuwçε taa ɛ jem,

12 yεn bonceendaa bo Nyo' le bofεε ε bó ε tfume
ndvú yì baa ε shii fò bó to jikεε gvune di Jisos e,
wvumvu fô εkolε ke Jisos e to jiime, wvumvu fô
bikaa biew to jiime.

13 Ε bonceendaa bo Nyo' le bodvu bife ɛ wvú
lε, “Kpwoon, wo beeble la?” Ε wvú tfuse lε, “Me
mbeeble njefo bó nu ε cake Tata wεm ε nε dvú ε me
n'yaa ŋkee fò bó gεke wvú kε.”

14 No wvú gay nonεn, dioo baŋke ye yεn ε Jisos
leeme. Geenεn ε wvú faiŋε yaa kieε le ɛ nu Jisos kε.

15 Ε Jisos bife ɛ wvú lε, “Kpwoon, wo beeble la? Wo
gomte ε ɛ nu yεε?” Ε Maalia mum no kpwaake lε ɛ
nu wee wvù taale fô wεε ketaan wvudvu le. Ε wvú
mum gay ɛ wvú lε, “Icεm, ɛ wo fεn nu ε tuu wvú ε nε
dvú, ɛ wo see fò wo gεke wvú ɛ me enγεn enjo enε
dvú.”

16 Ε Jisos nε ben wvú lε, “Maalia.” Ε wvú baŋke
ye tee wvú ɛ díew yibo Ibulu le lε, “Laboni,” fì nu
lε, “Wee n'yεεyi.”

17 Ε Jisos gay ɛ wvú lε, “Fo wo ejicì me le kε, njefo
me mbaa mben wase fô Icεm e kε. Gεnε ε ɛ nu fô
boom bo bwεεm e esee ɛ bó lε me mbene wase fô

Icəm wvù è nu tən Icen e noo fô Nyo' wəm wvù è nu tən Nyo' wene le."

¹⁸ Ε Maalia Magdalen mum gen see ê boom bo Jisos e bo ŋgoo le lε wen nu ε yən Tata le, bvuu see ê bó lε wvú nu ε jeme mwəem mvun ê wen.

*Ε Jisos duŋce εkolε kew ê boom bew bo ŋgoo le
(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)*

¹⁹ Ε è ke no nu fokięguu εbvubwε bvù è to nu diuu di fwe yî kemaa le, ε boom bo ŋgoo le bo Jisos e nu yew ε bó ε fen'yε bimbun, njefo bó to fane Bojuu. Ε Jisos ke nε buynen leem ê bó εntelεŋ, gay bó le lε, "Kembonen enù fô ben e."

²⁰ No wvú gay bó le nonen, mum duŋce can ye bô dita diew ê bó. Ε boom bo Jisos e bo ŋgoo le yuw njon baay no bó yεnεe Tata le.

²¹ Ε Jisos bvuu kase gay ê bó lε, "Kembonen enù fô ben e. No Icəm to tumεe me, nu kε lεŋleŋ no me ntumte ben keseen."

²² No wvú gay nonen, mum yoy yî bó le gay lε, "Ben efisen Keyoy ke Yuule.

²³ Ε ben lεeshi bibefε bi wee le, tu Nyo' nu ε lεeshε wase. Ben é cine se ben ε lεeshε, tu bí ε mey wase."

Ε Jisos duŋce εkolε kew ê Toma

²⁴ Ε to nu seke Jisos to toe fô boom bew bo ŋgoo le, kε Toma wvù to nu ŋgoo boom bo yuufe ncow bofεe le wvù bó to teŋe diee diew dimew lε Εmam to nu bô bó kε.

²⁵ Ε kebεse ke boom bo ŋgoo le bo Jisos e ke mum gay ê wvú lε, "Bese be ε yεn Tata le." Geenεn, ε wvú gay fiew ê bó lε, "Ε me nu se me ε ŋke ε n'yεn dew

bíen yε le yî can ye le, ε nlese kpwan εbo ê dew bíen yidvu le, ε nlese tεn kebo kem yî dita diew e, me nsaa mbee naa lo kε.”

²⁶ Ε kemaakum, ε boom bo Jisos e bo ηgoo le bvuu no nu yew ε Toma nu tεn bô bô, ε dew fwese nu ε bô ε fen'ye. Geenεn, ε Jisos ne buynen ê bô enteleñ, gay bô le lε, “Kembonen enù fô ben e.”

²⁷ No wvú gay nonεn, mum gay ê Toma lε, “Lese kpwan wo εbo yî can yεm e, eyεn no yí nu, ebvuu elese tεn εbo kuw yî dita diem e. Fo wo ekeñkè kemañen kε, bee.”

²⁸ Ε Toma mum tfuse lo lε, “Tata wεm, noo Nyo' wεm.”

²⁹ Ε Jisos gay ê wvú lε, “Wo fεn nu ε bee keseen njefo wo nu ε yεn me le? Njoñ wvu baay nu fô bonyii bò baa yεn me le kε, geenεn ε bee le.”

Shiee ηwa' wvun

³⁰ Jisos to nu ε ge mwεεm nteen mvù dunçci mvuñgay mvu Nyo' le ε boom bew bo ηgoo le yεn, ε bô baa sañ ê ηwa' wvun e kε.

³¹ Geenεn ε mvun mvù bô nu ε sañ nu keege lε ben ebee lε Jisos nu Mboyse wvù Nyo' to kawεε, nu Waa Nyo'. Ε ben beñe nonεn, ε ben ke ekeñkε nshii wvù mεy lo nje diee diew.

21

Ε Jisos dunçε εkolε kew ê boom bew bo ηgoo le mbew mamase le

¹ Εjim jodvu ε Jisos ke bvuu dunçε εkolε kew ê boom bew bo ηgoo le mbew Mamase yì Tibelias e. Fí to kooy ê yin je le:

2 Semon Bita bô Toma wvù bô to teje le Êmam, noo Nataniai wvu Kana keba kë Galilee le, noo boom bo Sebedee le, noo boom bo ñgoo le bo Jisos e bomew bof e to nu bvudvuu bvumwaan.

3   Semon Bita n   gay   b   le, “Me nu enlaa by  .”   b   gay   wv   le, “Beene nu elaa.”   b   b   mum buy g  n ley   keko   e. Geen  n ke ghan ce   joo   b   baa koo lo f  e ke.

4    ekfun ke no yuule too,   Jisos to leem ñgem joo le,   boom bew bo ñgoo le fan   yaa ki  e le   nu wv   k  .

5   Jisos bife   b   le, “Boom bem, ben nu   koo k   by  ?”   b   tfuse le, “Aay.”

6   wv   gay   b   le, “Ben elan kensa   je  bo  ceey jo keko     ben ekoo f  e.”   b   mum lan  ,   k   mum n   no ghaake b   keegufe, njefo b   to nu   koo by   j   nteen.

7   waa ñgoo Jisos w   wv   Jisos to koonke dioo y   non  n mum gay   Bita le, “   nu Tata.” No Semon Bita yuw le   nu Tata, mum jise ndv   ye njefo wv   to nu ye y  . No wv   jise non  n mum sele   joo no gene f   Jisos e.

8 Geen  n   bomew boom bo ñgoo le ba no bii   keko   e guute kensa   kie   k   yin  sen b   by  . K   b   to b  e ncejole keebuy  ikpwaante ke. Bontam to sheke ke wase di  w   ñkenkej mbaanshen e.

9   b   gen f  se  ikpwaante y  n ñguy e   wv   keyte lo y   bika le,   by   nu y   dv   le,   ble  d nu t  n f  .

10   Jisos gay   b   le, “Ben eto b   by   yimi y   ben konte.”

11 Nonen ε Semon Bita gen ben ê kekoŋ e gufe kensaŋ buy dvú εŋkpwaante ε kí ε yiŋsen bô byé yì fanŋen gbwee kecow mbaanshen ncow shε (153). Naa no yí to cim nu nteen nen, kensaŋ to baa semkən kε.

12 Ε Jisos gay ê bó lε, “Ben eto ediekεn.” Wee mwaan̄ boom bew bo ŋgoo le to baa cim mom naa lo ebife ê wvú lε laa ε nu wvú wvù yεε lε. Bó to nu ε kieε lo lε ε nu Tata.

13 Ε Jisos mum gen jo bleed wε nya ê bó noo byé yε fó.

14 Fin to nu wase bokan̄ botεte no Jisos to duŋcεε εkolε kew ê boom bew bo ŋgoo le ε kew no wvú to buyεε yí kpwe le.

Ε Jisos kase nya lemme ê Bita

15 Ε bó ke diekεn mεse, ε Jisos bεn Bita bife ê wvú lε, “Semon waa Jon, wo kooŋke me fele bomew ban e?” Ε wvú tfuse lε, “Εε Tata, wo kee lo lε me ŋkoon̄ke wo.” Ε Jisos gay ê wvú lε, “Ε nyaŋyì boom bem bo njée le.”

16 Ε Jisos bvuu bεn wvú yí bokan̄ e bofεε bife ê wvú lε, “Semon waa Jon, wo kooŋke me?” Ε wvú tfuse lε, “Εε Tata, wo kee lo lε me ŋkoon̄ke wo.” Ε wvú gay ê wvú lε, “Ε taalè fô njée yεm e.”

17 Ε Jisos bvuu bεn wvú yí bokan̄ e botεte bife ê wvú lε, “Semon waa Jon, wo kooŋke me?” Ε Bita yuw no Jisos bife ê wvú yí bokan̄ e botεte lε laa wvú kooŋke wen ε, ε fí ffumse lo wvú. Ε wvú gay ê Jisos lε, “Tata, wo kee fieε ficii, wo kee lo lε me ŋkoon̄ke wo.” Ε Jisos gay ê wvú lε, “Ε nyaŋyi njée yεm.

18 Ε me ensee ê wo kecεey kecεey lε, seke wo to bεε cuwee, è to kέ kay wo kecaw kuw no gεne fô wo koonjke. Geenεn seke wo ε lun wase nu ε wo nu ke ecake can we é ekay wee mvu kecaw yî yo le, ejo wo egεn dvú fô wo yaa kooŋke keegεn kε.”

19 Jisos to jemyi fin duŋci ε è nu kfuu kpwe yì Bita to nu keeke ekpwe eto bô diee dì kuuke dvú fô Nyo' le. No Jisos jeme nonεn mum gay ê wvú lε, “Ε biì me le.”

20 Ε Bita dioo baŋke ye yεn ε waa ηgoo wε wvù Jisos to koonjke bii bô le. Waa ηgoo wvun nu wvù to yeemεε gεn yî Jisos e seke bô bô to diekene εkiεguu yî kemεse le bife ê wvú lε, “Tata, è nu yεε wvudvu wvù nu ke egese wo?”

21 No Bita yεnε ε waa ηgoo wvudvu bii bô le, ε wvú bife ê Jisos lε, “Tata, fi wee wvun e nu le la?”

22 Ε Jisos tfuse ê wvú lε, “Ε me ncim mbe nshieele lε wvú emεy enu egεn ebuy no me ηke enjkase ento, ε fifie ekeŋke la keege bô wo? Ε biì me le.”

23 No Jisos gayεε nonεn, ε njeme ke mum no gεne entelεŋ jo bonyii bo mbee le lε kε waa ηgoo Jisos wvun nu ke ekpwe kε. Geenεn ε Jisos to baa gayte lε kε wvú nu ke ekpwe kε. Wvú to gay kε lε, “Ε me ncim mbe nshieele lε wvú emεy enu egεn ebuy no me ηke enjkase ento, ε fifie ekeŋke la keege bô wo.”

Ekume wee wvù saŋ ηwa' wvun

24 Waa ηgoo wvudvu wvun nu wvù jemyi εkumε mwεεm mvun, ε è nu wvú wvù nu ε saŋ mwεεm mvudvu, ε bese kee lo lε fiεε fi wvú jemyi εkumε fi nu kecεey.

Jon 21:25

c

Jon 21:25

25 Mwεεm mvumew nu tεn dvú nteen mvù Jisos
to geε, ε è be nu lε bó esan̄ mvunciim, é me en'yeñe
lε kε εkolε ke nshe le kecii nulo ekeñke fò bó egεε
bon̄wa' bodvu kε.

**Nwa' Nyo' Moŋkan mo Monfɛm
New Testament in Noone (CM:nhu:Noone)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Noone

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Noone

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5b12a3f8-7a2a-5b6f-b1da-1bf94b13fc2e